

هفتاد و هفتاد

با اسکن این کیو آر کد یک دیدار متفاوت و خاص از نمایشگاه کتاب را ببینید.

بازدید ۳ ساعته رهبر معظم انقلاب از نمایشگاه کتاب

کتاب جایگزین ندارد

رهبر انقلاب: انگیزه‌ام برای آمدن به نمایشگاه، میل شخصی و علاقه به کتاب است

یادداشت

علیرضا مختارپور؛ رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی

نگاه رهبر معظم انقلاب به نمایشگاه کتاب

قبل از پیروزی انقلاب، رهبر معظم انقلاب یک سخنرانی در سال ۱۳۴۸ در مسجدی در بازار داشتند، برای اینکه کمک جذب و آن مسجد را تکمیل کنند. در آنجا ایشان ۲ نکته را ذکر کردند؛ یکی اینکه تأسیف می‌خورند از اینکه میزان کتابخوانی در کشور ما پایین است و چرا کتاب خوانده نمی‌شود و دیگری هم در مورد شمارگان. آنجا می‌گویند تأسیف می‌خورند از اینکه چرا شمارگان کتاب هزار تا ۲ هزار تاست. در طول این دوران، وقتی فعالیت ایشان را می‌بینیم محسوس است که دغدغه‌هایی که از پیش از انقلاب و دهه اول انقلاب تا امروز دارند، مسئله کتاب خواندن است. برای کتاب خواندن الزاماتی مورد نیاز است که تا به امروز همواره ایشان تکرار کرده‌اند؛ اینکه کتاب خوب توسط نویسنده خوب و با توجه به نیاز جامعه و به بهترین شکل از نظر کاغذ و قیمت و صفحه آرایی و جلد و سبک بسودن وزن باید عرضه، تبلیغ و ترویج شود. من دغدغه همه این سال‌ها را در یک جمله می‌گویم. این باید ترویج و تبلیغ خوبی شود و در دسترس مردم باشد؛ یعنی مردم به کتابفروشی و نمایشگاه کتاب دسترسی داشته باشند. در نتیجه ایشان از همان سال‌های اول، از سال ۶۶ که نمایشگاه کتاب افتتاح شد، روی چند نکته تأکید داشتند. یکی اینکه نمایشگاه دائمی باشد. ایشان گفته‌اند باید نمایشگاه دائمی برگزار شود؛ حتی در بخش بین‌المللی. گفته‌اند معنی ندارد دانشجو و استاد یک سال صبر کنند تا کتاب‌های خوبی که در دنیا و علوم مختلف منتشر می‌شود به دستشان برسد. شما یک نمایشگاه دائمی بین‌المللی بگذارید که دائم این کتاب‌ها بیاید و اهل علم بتوانند از آن استفاده کنند. دوم اینکه در مراکز استان‌ها نمایشگاه دائمی کتاب برگزار شود. البته در دوره‌هایی نمایشگاه‌های استانی بوده اما فکری ایشان را ببینید. ما الان استانی داریم که کل استان کتابفروشی قابل توجه دارد. اصلاً دسترسی به کتاب نیست. حضرت آقا حرفشان این بوده حداقل در مراکز استان نمایشگاه دائمی کتاب برقرار باشد. ایشان از نمایشگاه همیشه حمایت کرده‌اند. گفتند نمایشگاه کار خوبی است. اما آن دو انتظارشان هنوز برآورده نشده است؛ یعنی نه نمایشگاه دائمی بین‌المللی کتاب که ما همواره با کتاب‌های روز جهان خصوصاً در علوم که به آن نیاز داریم، استاد و دانشجو و طلبه و محقق دسترسی داشته باشند و هم مردم کل کشور؛ اما همین حدی که شده آقا بالاخره تجلیل و تأیید کردند. در ۲ سال اول پیام دادند. سال‌های مختلفی هم در این ۳۴ دوره‌ای که برگزار شده یعنی حدود ۲۰ دوره ایشان خصوصاً به نمایشگاه تشریف برده‌اند. بعضی دوره‌ها ماه رمضان بوده یا سفر استانی بودند مثل سفر کردستان که در نمایشگاه حضور نداشته‌اند. یک‌بار در توصیف نمایشگاه گفتند بهار کتاب، یک‌بار گفتند میعادگاه کتاب، یک‌بار تعبیر باشگاه فرهنگی را به کار بردند. یعنی همواره سعی کرده‌اند این پایه را تقویت کنند. البته در کنار این، انتقادهایی هم به محتوا، شکل و امثالهم داشته‌اند. همین سال گذشته، هم به گرانی کتاب و هم به نامرغوب بودن کاغذ داخلی انتقاد کردند. اما خود نمایشگاه را در بعضی از پیام‌ها و بیانات می‌گویند این یکی از آرزوهای ما بود. یعنی معلوم است که توصیه‌هایی که کرده بودند خود وزرای ارشاد اسبق هم تأکید کردند که ایشان نمایشگاه کتاب را پیگیری می‌کردند. اما بارها گفتند وضع نشر و کتاب و نمایشگاه تا نقطه مطلوب فاصله بسیار دارد. چیزی که حضرت آقا دنبالش هستند چیست؟ محتوای خوب، شمارگان بالا، دسترسی وسیع. حالا اگر شما که هنوز با اینها فاصله دارید در چنین شرایطی در یک موقعیت ۱۰ روزه‌ای در سال توانستید اجتماعی درست کنید که قدری از آن تقصیرها را جبران کند آیا همین را هم تعطیل کردن به صلاح است؟ خب مطلوب نیست. مطلوب این است که ما در تمام مناطق کشور دسترسی عادلانه داشته باشیم. اگر شمارگان بالا برود، قیمت کتاب تعدیل می‌شود.

۶ روایت از یک روز اردیبهشتی

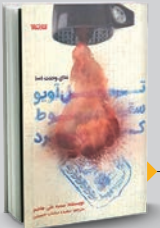
در بازدید چندساعته رهبر معظم انقلاب از نمایشگاه کتاب، ایشان درباره برخی کتاب‌ها نظراتی داشتند

روایت یکم

تل آویو سقوط کرد
نویسنده: سمیه علی‌هاشم
مترجم: سعیده سادات حسینی

موضوع کتاب: سناریوی آزادی فلسطین و از بین بردن موجودیت اسرائیل یکی از عکس‌های منتشر شده از بازدید رهبر انقلاب از نمایشگاه کتاب تهران، تصویر رمانی است به نام «تل آویو سقوط کرد» که حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در حال مشاهده آن هستند. نسخه عربی این کتاب در بازدید سال گذشته ایشان توسط استاد آذرشب، از استادان ادبیات عرب به رهبر انقلاب معرفی شده بود.

این رمان به قلم نویسنده عرب‌زبان هاشم، سناریوی آزادی فلسطین و از بین رفتن موجودیت اسرائیل است و توانست جایزه جشنواره کتاب فلسطین را به‌دست بیاورد.

روایت دوم

جنگ آخر زمان
نویسنده: مار یو بار گاس یوسا

موضوع کتاب: روایت داستانی شورش و جنگ کاندوس است که اواخر قرن نوزدهم در منطقه باهیا در شمال شرقی برزیل اتفاق افتاد.

آقا در غرفه نشر نگاه به آثار مار یو بار گاس یوسا اشاراتی می‌کنند؛ نویسنده‌ای که رهبر انقلاب نسبت به او نگاه انتقادی دارند و در ادامه سخنانی که نشان می‌دهد هم یوسا را خوب می‌شناسند و هم آتش را؛ «کتاب قبلی اش «سوریز» بود. این جنگ آخر زمان هم کتاب جدیدش است. نویسنده خیلی قوی‌ای است.»

آقا در غرفه نشر نگاه به آثار مار یو بار گاس یوسا اشاراتی می‌کنند؛ نویسنده‌ای که رهبر انقلاب نسبت به او نگاه انتقادی دارند و در ادامه سخنانی که نشان می‌دهد هم یوسا را خوب می‌شناسند و هم آتش را؛ «کتاب قبلی اش «سوریز» بود. این جنگ آخر زمان هم کتاب جدیدش است. نویسنده خیلی قوی‌ای است.»

روایت پنجم

بی یاد تو هرگز
نویسنده: علی محمد افغانی

از علی محمد افغانی هم صحبت می‌شود و کتابی که تازه از او منتشر شده و تعجب می‌کنند که قبلاً ندیده بودند. یکی از غرفه‌داران می‌گوید که استقبال خوبی شده و هر روز شمارز می‌کنیم. یعنی چه؟! وزیر ارشاد می‌آید توی بحث و ۱۲۵ اردیبهشت را که فردا باشد، یاد آوری می‌کند که روز بزرگداشت فردوسی، شاعر فارسی زبان است و اشاره به اینکه فاسی را پاس بداریم.

روایت ششم

سرباز روز نهم
نویسنده: محمد مهدی رحیمی، بریسا وزیرلو، فرزانه مرادی

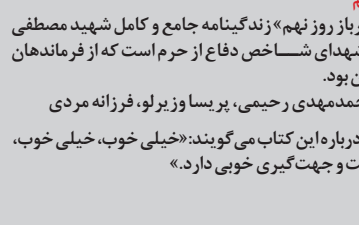
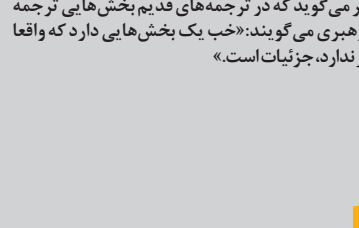
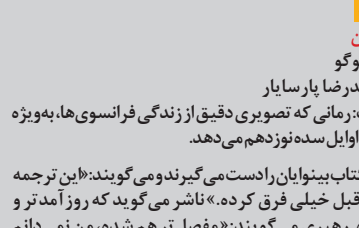
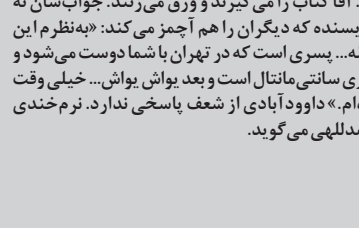
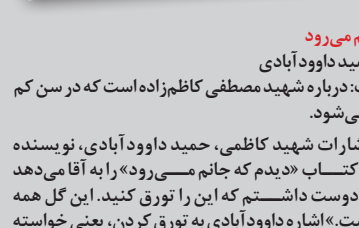
رهبر انقلاب درباره این کتاب می‌گویند: «خیلی خوب، خیلی خوب، کار خوبی است و جهت گیری خوبی دارد.»

روایت دوم

دیدم که جانم می‌رود
نویسنده: حمید داوود آبادی

موضوع کتاب: درباره شهید مصطفی کاظم زاده است که در سن کم راهی جبهه می‌شود.

در غرفه انتشارات شهید کاظمی، حمید داوود آبادی، نویسنده دفاع مقدس کتاب «دیدم که جانم می‌رود» را به آقا می‌دهد و می‌گوید: «دوست داشتم که این را تروق کنید. این گل همه کتاب‌هایم است.» اشاره داوود آبادی به تروق کردن، یعنی خواسته زیادی ندارد. آقا کتاب را می‌گیرند و ورق می‌زنند. جواب‌شان نه فقط آقای نویسنده که دیگران را هم آچمز می‌کند: «به نظرم این را دیده‌ام... بله... پسری است که در تهران با شما دوست می‌شود و اولش هم قدری سانی ماتتال است و بعد بواش بواش... خیلی وقت پیش خوانده‌ام.» داوود آبادی از شغف باسخی ندارد. نرم خندی می‌زند و الحمدلله می‌گوید.

غزه: سرزمین گورهای جمعی

تاکنون دست کم ۱۳۰ گور جمعی در غزه کشف شده است

صفحه ۱۷
جزئیات جنایت صهیونیست‌ها و آمار گورهای جمعی در غزه را با اسکن این کیو آر کد ببینید.

زیرساخت‌های تهران آماده می‌شود

هزار جای شارژ برای برقی‌ها

تمرکز شهرداری تهران ایجاد زیرساخت‌های برقی سازی برای حمل‌ونقل عمومی است

صفحه ۱۴

نبرد بزرگ شاهنامه اینجارخ داد

گزارشی از روستای «زبید» که محل وقوع طولانی‌ترین رویداد شاهنامه است

صفحه ۶

دروغ‌های دنباله‌دار از درختان

تخریب دوباره مدیریت شهری با انتشار عکس درختان قطع شده در سال ۹۷

صفحه ۱۵
با اسکن این کیو آر کد ماجرای یک دروغ شاخدار درباره قطع چنارهای خیابان ولی عصر را ببینید.

تجارت زهر

دلالت‌ها عقرب ایران را باقیمت نجومی به کشورهای دیگر قاچاق می‌کنند

صفحه ۶

۶۰۰ میلیون تومان
قیمت یک گرم زهر خشک‌شده عقرب است.

۶۰ هزار تومان
قیمت هر عقرب قاچاق به خارج است.

ضمیمه امروز

«محل» منتشر شد

ویژه‌های امروز

بیمارستان‌های خارجی با تجهیزات ایرانی

آن‌ها که تحریم کردند حالا خریدار محصولات ایران شده‌اند

عمر زیادی نگذشته از آن روزهایی که کرونا امان نظام سلامت را برپه و کمبود تجهیزات و ملزومات مصرفی پزشکی یک نگرانی جدی را رقم زده بود؛ از دست رفتن جان بیماران، دقیقاً همان روزهایی که بیماران بدحال در بخش مراقبت‌های ویژه نیاز به ونتیلاتور (دستگاه تنفس مصنوعی) داشتند و کمبودهایش جبران نمی‌شد، چون برخی کشورها از فروش محصولاتشان به ایران خودداری می‌کردند و تولید داخل هم هنوز جان نکرده بود...

پس از ۵ سال بالاخره صدور چک دیجیتال نقد و اجرایی شد

با چک کاغذی خداحافظی کنید

با گذشت ۵ سال از اجرای قانون جدید چک و الزام بانک‌ها برای صدور چک دیجیتال، حالا این کار در دولت سیزدهم نهایی و اجرایی شده و مشتریان بانک‌ها می‌توانند به جای قرارگذاشتن با یکدیگر و مبادله نسخه فیزیکی چک، آنلاین چک صادر کنند و در اختیار همدیگر قرار دهند...

ششمین دوره از دیدگاه ۱۴۰۳ | هجری القعدة ۱۴۴۵ | سال سی و دوم | شماره ۹۰۹۷۰

هلمشهری نجاتمان

۱ استقلال
۰ فولاد

بازی ادامه دارد...

تیم نکونام با یک گل صدر جدول را پس گرفت
استقلال و فولاد آن قدر که بر سر رتبه پیراهن جنگیدند بر سر ۱۳ امتیاز جنگیدند

تیتربک

صعود

۵۰ هزار نفری

هفته بیست و هفتم رقابت های لیگ برتر ایران با برگزاری ۳ بازی به پایان رسید. عصر دیروز ذوب آهن بر پیکان غلبه کرد و استقلال با بردن فولاد جایگاهش را در صدر جدول از پرسپولیس پس گرفت. در انتهای جدول و در تقابل ۲۲ کاندیدای سقوط هم یک نتیجه پر گل و عجیب به دست آمد.

مشکی رنگ عشقه!

بعد از حرف و حدیث های فراوان درباره رنگ پیراهن ۲ تیم، بالاخره فولاد با همان لباس های قرمز همیشگی راهی میدان شد و مجوز استفاده از پیراهن های مشکی را به دست نیاورد. با این اتفاق، جواد نکونام که به اجبار با لباس سفید به ورزشگاه آمده بود لباس خودش را تغییر داد و با همان رنگ مشکی همیشگی در کنار زمین ایستاد. با این اتفاق، حرف و حدیث های چندروزه ۲ تیم پیرامون این موضوع به پایان رسید. جواد نکونام ترکیب ۱۱ نفره تیمش را در غیاب چشمی و حردانی با سیدحسین حسینی، ایمان سلیمی، رافائل سیلوا، ابوالفضل جلالی، میلاد فخرالدینی، زبیر نیک نفس، امید حامدی فر، آرش رضوانند، جلال الدین ماشا ربیوف، مهرداد محمدی و گوستاوو بلانکو تشکیل داد. فخرالدینی در دفاع راست جای حردانی را گرفت و خط دفاعی تیم هم در غیاب چشمی و مرادمنند بعد از مدت ها ۴ نفره بسته شد. فولاد هم بازی را در غیاب ۲-۳ بازیکن اصلی اش آغاز کرد که مهم ترین آنها عدم حضور کریستوفر کنت و قرار گرفتن شهاب گردان درون دروازه بود. بازی طبق پیش بینی ها با برتری استقلال و حملات این تیم آغاز شد. آبی پوشان مالکیت توپ را در اختیار داشتند و از چپ و راست حملات خود را روی دروازه فولاد شکل می دادند اما تا پایان نیمه اول جز یکی دو موقعیت نصفه و نیمه چیز خاصی عاید تیم میزبان نشد. نیمه دوم را استقلال با یک تغییر آغاز کرد و سامان تورانیان جانشین میلاد فخرالدینی شد. اما روند خلق موقعیت گل در تیم آبی پوش همچنان مانند نیمه اول و مانند تمام بازی های این فصل بود و شاگردان نکونام یک بار دیگر روی ضربه کرنر و این بار با ضربه سر ایمان سلیمی به گل رسیدند. همین گل برای بازگشت دوباره آبی ها به صدر جدول کافی بود و آنها در دقایق باقیمانده به حفاظت از همین یک گل پرداختند. فولاد هم با ۴ تعویض در جلوی زمین سعی داشت بازی را هجومی تر دنبال کند اما خط حمله این تیم اساساً فاقد آن زهر و خلاقیت لازم برای باز کردن دروازه استقلال بود.

سوپرگل فریبرز، نامزد پوشکاش

ذوب آهن اصفهان بعد از شکست هفته گذشته مقابل استقلال که در دقایق پایانی و به شکلی دراماتیک اتفاق افتاده بود، این بار در زمین خود به مصاف پیکان رفت تا شاید بتواند سومین برد خانگی را در طول این فصل جشن بگیرد. این احتمال با گلی که فریبرز گرامی قبل از پایان نیمه اول به تور دروازه پیکان ها دوخت محتمل تر شد؛ یک سوپرگل که مدافع ذوبی ها به زیبایی از دایره وسط زمین وارد دروازه محمد ناصری کرد. فریبرز گرامی در دایره میانی صاحب توپ شد و با شوتی سرکش از همان فاصله دروازه پیکان را که کمی جلو آمده بود غافلگیر و تسلیم کرد. به این ترتیب رضاعنایتی و محمد ربیعی نیمه اول را با نتیجه یک بر صفر به رختکن فرستند. در نیمه دوم باز هم برتری از آن ذوبی ها بود. این تیم یک پنالتی به دست آورد که توسط محسن آذرباد از دست رفت و یک موقعیت عالی را هم مجید علیاری از دست داد تا نهایتاً مسابقه با همان یک گل به پایان برسد و پیکان در منطقه خطر قرار بگیرد.

استقلال خوزستان فروریخت

نساجی در زمین استقلال خوزستان حتی اجازه نداد بازی درست و حسابی آغاز شود و در همان دقیقه ۲ پیش از گرم شدن ۲ تیم روی ارسال یک ضربه ایستگاهی دروازه میزبان را باز کرد. در بازی ۶ امتیازی ۲ تیم انتهای جدول، شاگردان نساجت الهامی که هفته گذشته را با شکستی خانگی مقابل پرسپولیس سپری کرده بودند این بار در زمین رقیب جنوبی با گل وحید محمدزاده در دقیقه ۲ بازی را محکم و امیدوار کننده آغاز کردند. حسن پورحمیدی که روی این گل واکنش خوب و کاملی نداشت ۲۰ دقیقه بعد اشتباه بزرگ تری متحمل شد و به تنهایی باعث و بانی رقم خوردن گل دوم لقب گرفت. حرکت محمدرضا آزادی و ضربه او از فاصله دور و زاویه بسته با اشتباه پورحمیدی وارد دروازه تیم میزبان شد. بعد از این گل کادر فنی استقلال پورحمیدی را تعویض کرد اما تیره روزی های تیم میزبان همچنان ادامه داشت. با یک پنالتی - اخراج در دقیقه ۴۰ هم اندونگ از زمین خارج شد و هم آزادی دومین گل خودش و سومین گل تیمش را وارد دروازه استقلال ۱۰ نفره کرد. استقلال با تغییر دروازه بان و ۴ تعویض دیگر، کمی به خودش آمد و روند بازی را تغییر داد اما این برای برگرداندن نتیجه کافی نبود و با نتیجه یک - یک در نیمه دوم، بازی در مجموع ۲ بر یک به سود نساجی تمام شد.

PARIS 2024

073

روز مانده تا المپیک

بخش زنده

لیگ برتر فوتبال ایران

تاتهام

22:30

منچستر سیتی

لالیگا اسپانیا

اوساسونا

21:00

مایورکا

رئال مادرید

23:00

الاسوس

خیرونا

23:30

ویارئال

برنامه بازی

جام حذفی ایران

پنجشنبه ۲۷ اردیبهشت ۱۴۰۴

چادر ملو اردکان

18:15

الومینیوم

تراکتور

19:00

مس، رفسنجان

گل گهر

19:00

هودادر

سپاهان

19:30

ملوان

لیگ قهرمانان اروپا - فیفا

شنبه ۲۸ اردیبهشت ۱۴۰۴

آتلانتا

22:30

بایر لورکوزن

لیگ قهرمانان اروپا - فیفا

شنبه ۲۸ اردیبهشت ۱۴۰۴

رئال مادرید

22:30

دورتموند

www.hamshahrimarket.com

عجوبه های تاریخ فوتبال

در قاب همشهری تماشای

تخفیف ویژه در سایت

راز جاوانشی

وداع بی شکوه

هوداران مزد امباپه را به خوبی دادند

چشم امید به دشمن خونی

دشمن من سیتی نتوانست از آرسنال امتیاز بگیرد، ببینیم دشمن آرسنال مقابل سیتی چه می کند

در آستانه بازی امشب منچستر سیتی و تاتنهام، صدر جدول در اختیار آرسنال است با یک بازی و یک امتیاز بیشتر. سیتی غیر از تاتنهام، هفته آخر هم با وستهم بازی دارد و دیدار آخر آرسنال در خانه خودش مقابل اورتون خواهد بود. شانس قهرمانی آرسنال با پیروزی در اولدترافورد ۷۲ درصد افزایش یافته است. ابرارینه‌های اپتا برای بردن این عنوان به آنها ۴۱۳ درصد شانس داده‌اند.

آرسنال ۵۲ گل در سال ۲۰۲۴ در لیگ برتر به ثمر رسانده است و بهترین آمار را بین باشگاه‌های این لیگ دارد. آرسنال سال ۲۰۲۴ در لیگ برتر ۸ گل دریافت کرده است؛ کمتر از دیگر باشگاه‌های حاضر در این رقابت‌ها. این تیم ۱۱ گلین شیب هم ثبت کرده که در این مورد هم وضعیت بهتری نسبت به بقیه تیم‌ها دارد اما قهرمان این ابتدا با امتیاز و در صورت تساوی امتیازات، با تفاضل گل تعیین می‌شود و سپس گل‌های زده و بعد روبرویی‌های مستقیم را در نظر می‌گیرند. در روبرویی‌ها کفه ترازو به سود آرسنال است چون این فصل یک برد و یک تساوی مقابل سیتی به دست آورده. در تفاضل گل هم فعلاً آرسنال ۲ تفاضل از حریف پیشتر است. مگر اینکه امشب تاتنهام که دشمن خونی آرسنال محسوب می‌شود، به سیتی راه بدهد. روزهای اخیر هوداران سفیدهای لندن از تیم خود خواسته‌اند با گل‌های زیاد به من سیتی بیازند و مانع قهرمانی آرسنال شوند. یکی از هوداران در توییتی از این رفتار دیگران ابراز شرمندگی کرده و نوشته: «شرم می‌شود وقتی می‌خوانم نوشته‌اید باید

به سیتی با اختلاف ۵ گل بیازیم تا آرسنال قهرمان نشود. به نظر من بهتر است با اختلاف ۱۵ گل بیازیم!» آنها خودشان که هرگز جام نمی‌گیرند؛ چرا نباید مانع جام گرفتن دشمن شوند؟ تنها مانع آن بازی جوانمردانه و روحیه ورزشکاری است.

تاتنهام ۴ شکست پیاپی مقابل نیوکاسل، آرسنال، چلسی و لیورپول داشت تا اینکه سرانجام طلسم را شکست و این هفته توانست برنلی را بر برد. امید آرسنال‌ها این است که سیتی در زمین تاتنهام یک تیم بازنده است. تاتنهام در هر ۴ بازی خانگی قبلی خود در لیگ مقابل منچستر سیتی بدون اینکه حتی یک گل دریافت کند، پیروز شده است. عیادت سیتی در لیگ برتر در دیدار با تاتنهام بیشتر از هر حریفی در دوران تصدی گوار دیولا است. فقط برینگهام سیتی (۷ بار در اولدترافورد) بازی‌های لیگ برتری بیشتری را در یک استادیوم خاص بدون گل پشتسر گذاشته است.

اگر لیگ را در نظر بگیریم، سبیتی در این فصل در ژانویه موفق به گلزنی در این زمین شد و با گل پیروزی بخش آکه راهی دور پنجم جام حذفی شد. فودن و گرینلیش ۲ گل دیگر را زدند و سون و کولوسفسکی زنده گل‌های تاتنهام بودند.

اسپرر در ۳ فصل از ۳ فصل گذشته آخرین بازی خانگی خود در لیگ (رایک برد) باخته، به همان اندازه که ۱۷ دوره قبلی خود (۱۳ برد و ۲ تساوی) شکست خورده بود.

آگهی مناقصه عمومی

شماره: ۱۴۰۳/۰۲/۱۴۰۳

صنایع شهید زین الدین

در نظر دارد موارد ذیل را براساس مشخصات فنی از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.

۱- تامین مترمال و اجرای عملیات اجرایی مترام و چمبر کارخانه اسیدفسفریک ۶۵٪

شرایط مدارک اولیه مناقضیان (انحصار حقوقی):

- دارا بودن سابقه و ارائه رزومه کاری مترتبط داشتن توانایی مالی و ارائه ضمانتنامه بانکی بابت سپرده شرکت در مناقصه
- دارا بودن حسن سابقه کار، تخصص، تجربه و دانش فنی کافی
- ارائه تاییدیه صلاحیت ایمنی وزارت کار
- داشتن گواهی‌نامه معتبر سمن

در مناقصه عمومی شرکت در مناقصه و همچنین ارائه پیشنهاد قیمت به جز ایام تعطیل و پنجشنبه‌ها در ساعات اداری (۸ الی ۱۵) به نشانی: کیلومتر ۳۵ جاده خاوران صنایع شهید زین الدین، معاونت بازرگانی، امور قراردادها مراجعه و یا جهت کسب اطلاعات بیشتر با تلفکس: ۰۲۱-۳۶۰۷۶۲۵۵-۳۶۰۷۶۲۵۵ تماس حاصل نمایند.

ارائه مدارک مذکور هیچگونه حقی را برای مناقضیان جهت شرکت در مناقصه ایجاد نخواهد کرد و این مناقصه در رد یا قبول هر یک از پیشنهادهای مختار است.

ضمناً هر هزینه درج آگهی به عهده برنده / پرتندگان مناقصه می‌باشد.

صنایع شهید زین الدین - معاونت بازرگانی

آگهی فراخوان مناقصه عمومی

شماره: ۱۴۰۳/۰۲/۱۴۰۳

آگهی فراخوان مناقصه عمومی

(دو مرحله‌ای) نوبت اول

شرکت نفت سپاهان در نظر دارد خدمات مورد نیاز خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی تأمین نماید.

شماره مناقصه: ۰۰۶ - ۱۴۰۳ / ش ن س

شرح مناقصه: خرید دو دستگاه ریچتراک ۲٫۵ تن (۲،۵۰۰ کیلوگرم) با ارتفاع دهی ۱۰ متر و با وضعیت اپراتور نشسته

جهت سایر اطلاعات و دریافت اسناد مناقصه از روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۵ لغایت چهارشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۰۲ به سایت شرکت نفت سپاهان به آدرس www.sepahanoil.com، قسمت مناقصه - مزایده مراجعه گردد.

اصلاحیه مناقصه عمومی

شماره: ۱۴۰۳-۱۲-۱۴۰۳

پیرو جاب آگهی شماره ۹۰۹۶ روزنامه همشهری در تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۴ صفحه ۱۵ بدینوسیله ردیف آگهی با موضوع عملیات حفری، توسعه، نگهداری و لایروبی چاه‌های چذنی به منظور کنترل آب‌های سطحی و زیرزمینی سطح منطقه، بدینوسیله مبلغ برآورد اولیه آگهی ۳۴۰،۱۷،۹۶۶،۶۱۵ ریال و سرسیده شرکت در مناقصه آن ۱،۲۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال اصلاح می‌گردد. ضمناً مستندات دریافت و تحویل اسناد تا پایان وقت اداری روز ۱۴۰۳/۰۲/۲۵ اعلام می‌گردد.

روابط عمومی شهرداری منطقه ۱۲

آگهی مزایده عمومی فروش

یک قطعه سیم کارت دائمی رند همراه اول

شرکت پخش البرز (سهامی عام)

شرکت پخش البرز (سهامی عام) در نظر دارد جهت فروش یک قطعه سیم‌کارت دائمی همراه اول رند (خشک) به شماره ۰۹۱۲۱۱۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰ را از طریق برگزاری مزایده عمومی اقدام نماید. لذا از کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط که تمایل به شرکت در مزایده مذکور را دارند، دعوت می‌گردد به منظور دریافت اسناد و آگاهی از شرایط برگزاری مزایده از تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۵ الی ۱۴۰۳/۰۳/۰۵ به سایت رسمی شرکت پخش البرز www.alborzdc.com مراجعه نمایند.

شرکت پخش البرز (سهامی عام)

فراخوان‌های مدیریت تأمین ایرانسل

اردیبهشت ۱۴۰۳ - ۱۳ - ۳۵۲

- تأمین تجهیزات ذخیره‌سازی کوئل و لوازم جانبی تنش و تعلیق
- تأمین مبدل نوری برای سایت‌های روستایی
- تأمین مواد مصرفی (کابل برق)
- تأمین خدمات مشاوره در حوزه دیزل ژنراتور
- تأمین خدمات بهینه‌سازی سرویس‌های انتقال هسته شبکه (TX-Core) به صورت تحویل کامل

جزئیات بیشتر و ثبت نام در فراخوان:
sourcing.irancell.ir

ارتباط ما با:
callforbids@mtmirancell.ir

ایرانسل MTN

آگهی مناقصه عمومی

شرکت راهساز و عمران ایران

در نظر دارد مدیریت و تامین نیروی انسانی پروژه تقاطع غیرهمسطح دفاع مقدس و نسیم شمال - اقبالیه را از طریق مناقصه عمومی واگذار نماید.

مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۶،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال

مهلت دریافت اسناد: تا مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۹

آخرین مهلت تسلیم پیشنهادات: تا مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۳۱

محل تسلیم پیشنهادات: قزوین، بلوار جمهوری، جنب معاینه فنی شهید رجایی، کارگاه راهسازی و عمران ایران واحد پیمان و رسیدگی

لازم بذکر است ارائه معرفی‌نامه معتبر جهت مناقصه‌گران حقوقی در زمان دریافت اسناد الزامی بوده و قبل از مراجعه حضوری می‌بایست با شماره تماس **۰۹۰۵۶۴۱۱۷۷۸** جناب آقای مهندس خدایندلو هماهنگی اولیه صورت گیرد.

آگهی مناقصه عمومی

شماره: ۱۴۰۳/۰۶

شهرداری منطقه ۱۹ در نظر دارد عملیات عمرانی مشروحه ذیل را از طریق مناقصه عمومی واگذار نماید. بدینوسیله از اشخاص حقوقی واجد شرایط جهت شرکت در مناقصه دعوت بعمل می‌آید:

ردیف	شرح عملیات	مبلغ برآورد اولیه (ریال)	مدت انجام خدمات (ماه)	میزان مبلغ سپرده (ریال) (تسودی و سایر ضمانتنامه معتبر بانکی)	رتبه	وضعیت اعتباری
۱	عملیات طرح اضطراری رفع خطر از حصار شمالی بوستان بانوان (شهرداری)	۳۰.۳۵۵.۲۷۲.۰۸۳	۶ ماه	۱.۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۵	ساختمان
۲	عملیات مرمت و بازسازی سرویس بهداشتی‌های ناحیه یک و اتصال به اگو فاضلاب شهری	۳۴.۰۸۸.۶۲۷.۶۳۷	۶ ماه	۲.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۵	ساختمان
۳	عملیات مرمت و بازسازی سرویس بهداشتی‌های ناحیه دو و اتصال به اگو فاضلاب شهری	۸۰.۷۴۷.۲۱۶.۵۹۶	۶ ماه	۴.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۵	ساختمان
۴	عملیات مرمت و بازسازی سرویس بهداشتی‌های ناحیه سه، چهار و پنج و اتصال به اگو فاضلاب شهری	۴۱.۶۴۰.۳۱۵.۲۳۵	۶ ماه	۲.۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۵	ساختمان

(الف) مدت انجام خدمات: به شرح جدول فوق
(ب) محل ارائه خدمات: به شرح جدول فوق
(ج) شرایط مناقصی: ارائه گواهی‌نامه (رتبه) معتبر دارای ظرفیت آزاد در رشته ساختمان از سازمان برنامه و بودجه کشور (حداقل ۵) جهت کلیه ردیف‌های الزامی می‌باشد.
(د) ارائه کارت الکترونیکی معتبر از سامانه ارائه دهندگان خدمات و تأمین کنندگان شهرداری تهران در حوزه معاونت فنی و عمرانی شهرداری تهران جهت کلیه ردیف‌های الزامی می‌باشد.
(ه) ارائه تصویر گواهی‌نامه موقت یا گواهی‌نامه صلاحیت ایمنی پیمانکاران صادره از اداره کل تعاون، کار و امور اجتماعی جهت کلیه ردیف‌های الزامی می‌باشد.
(و) محل دریافت اسناد قبول پیشنهادات: خانی‌آباد نو، بلوار میلاد، شهرداری منطقه ۱۹، طبقه سوم، اداره قراردادها
(ز) میزان سرسیده نقدی و شماره حساب: به صورت نقدی و به حساب شماره ۱۰۰۴۵۵۴۵۱۴ شهرداری منطقه ۱۹ نزد بانک شهر شعبه شهید احمد کاظمی و یا ارائه ضمانتنامه بانکی معتبر قابل تمدید از بانک‌های استان تهران در وجه شهرداری تهران (شهرداری منطقه ۱۹) به شرح جدول فوق
(ح) مهلت ارائه اسناد: ۱۰ روز از تاریخ انتشار آگهی

بدیهی است شرکت در مناقصه و ارائه پیشنهاد به منزله قبول شروط و تکالیف مقرر در اسناد مناقصه بوده و شهرداری در رد یک یا کلیه پیشنهادات مختار است. ضمناً مشروح شرایط مناقصه در اسناد درج می‌باشد که شرکت‌کنندگان باید مدارک را پس از اخذ، توسط دارندگان حق امضاء مجاز (برابر آخرین تغییرات روزنامه رسمی) مهر و امضاء نموده و در پاکت های لاک و مهر شده تحویل نمایند. ضمناً هزینه درج آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد. همچنین کلیه پیمانکاران شرکت‌کننده در مناقصه ملزم به ثبت‌نام در سایت شهرداری تهران (سامانه تأمین‌کنندگان و ارائه‌دهندگان خدمات <http://providers.tehran.ir>) و تکمیل اطلاعات درخواستی می‌باشند. تعهد به اجرای ضوابط زیست محیطی و HSE پیمانکاران، ایمنی و سلامت و کیفیت از الزامات پروژه‌ها و خدمات می‌باشد. مناقضیان موظفند قبل از مراجعه به واحد امور قراردادها جهت گرفتن اسناد، به واحد HSE منطقه واقع در دولت‌خواه شمالی، خیابان برادران شکر، کوچه چهاردهم، ساختمان معاونت خدمات شهری منطقه ۱۹، طبقه دوم مراجعه و ضمن ارائه مستندات مربوطه، ارزیابی اولیه انجام گردد.

ضمناً «اسناد مناقصه از طریق تالار آگهی معاملات شهرداری تهران به نشانی business.tehran.ir قابل رویت و دریافت می‌باشد.»

روابط عمومی شهرداری منطقه ۱۹

فراخوان ارزیابی کیفی

شناسه آگهی: ۱۷۱۵۳۸۴ نوبت اول

شرکت پالایش نفت آبادان در نظر دارد مناقصه مشروحه ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری تشریفات مناقصه از دریافت اسناد ارزیابی کیفی و سایر مراحل بعدی مناقصه از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیک دولت به آدرس WWW.SETADIRAN.IR انجام خواهد شد.

ردیف	شماره مناقصه در دستگاه مناقصه‌گر	شماره مناقصه در سامانه ستاد	شماره تقاضا	موضوع	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه به ریال	برنامه زمان‌بندی مراحل مناقصه
۱	۴۰۳/۲۱/ک	۲۰۰۳۰۹۲۱۹۰۰۰۰۹۴	01-90-0232036/G06	STEEL ANGLES	۳/۴۹۲/۰۰۰/۰۰۰	الف - مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی از سامانه ستاد از تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۳۰ لغایت ۱۴۰۳/۰۳/۱۲ ب - آخرین مهلت ارائه و بازگردانی اسناد ارزیابی کیفی توسط مناقصه‌گران: مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۳۰

روابط عمومی - شرکت پالایش نفت آبادان

برخی با انتشار عکس از سال ۹۷، مدیریت شهری تهران را متهم به قطع درختان خیابان ولی عصر کردند

دروغ‌های دنباله‌دار از درختان

+ باز نشر خبر قدیمی در یک سایت خبری

صفحه ۱۵

فاز دوم پروژه نواب - تندگویان در مراسمی با حضور مدیران شهری به بهره‌برداری رسید

میدان بهمن بدون ترافیک

+ جزئیات فازهای پروژه تقاطع نواب - تندگویان

- فاز اول: شمال نواب به جنوب تندگویان
- فاز دوم: جنوب میدان بهمن به بزرگراه هاشمی
- فاز سوم: محور تندگویان جنوب به نواب شمال
- فاز چهارم: از جنوب بزرگراه نواب به شمال تندگویان

صفحه ۱۶

سخت‌گویی شهرداری تهران ابهامات قراردادهای چین را تشریح کرد

پاسخ به یک شبهه

+ نسخه‌ای از قراردادها در اختیار شورا قرار گرفته است

صفحه ۱۴

هزار جای شارژ برای برقی‌ها

تمرکز شهرداری تهران ایجاد زیرساخت‌های برقی برای حمل و نقل عمومی است

عکس: همشهری / نظیر ضابطی

معطلی یک ساله یک پروژه بزرگ برای حفظ درختان

۵۷ درصد بزرگراه شهید شوشتری تا پایان سال جاری قابل بهره‌برداری خواهد بود

سید محمد فخار روزنامه‌نگار

فاز نخست از بزرگراه ۱۶ کیلومتری شهید شوشتری امسال افتتاح می‌شود. به این ترتیب ۵۷ درصد این رینگ بزرگراهی قابل استفاده خواهد بود. این

مسیر قرار است رینگ شرقی تهران در قالب یک آزادراه باشد و رخدادی بزرگ برای تردد در لبه شرقی پایتخت خواهد بود. دیروز خبرنگاران همراه مدیران شهری شدند تا در جریان آخرین مراحل ساخت این پروژه بزرگراهی قرار گیرند. براساس اطلاعاتی که در اختیار روزنامه همشهری قرار گرفته، این پروژه در

فاز نخست در بخش‌های زیادی به مراحل تسطیح، آسفالت و جداره‌سازی رسیده و بخش‌های تقاطعی با بزرگراه امام رضا (ع)، مسگر آباد و بلوار هجرت نیز در حال شمع‌زنی، پل‌سازی و مسیرسازی است. آزادراه شهید شوشتری، کمربندی شرقی تهران و از اولویت‌های دوره ششم مدیریت شهری است.

رفع انبوه معارضان طرح

در این دوره مدیریت شهری پروژه‌های ناقصی که در سطح شهر باقی مانده بود، کامل شده و می‌شود. حجت‌الاسلام سید محمد آقامیری، نایب‌رئیس کمیسیون عمران شورای شهر می‌گوید: از جمله این پروژه‌ها، پروژه شهید شوشتری و شهید بروجردی است که کمربندی تهران را کامل می‌کنند. قطعاً هیچ‌کس اندازه شهردار کنونی توانایی حل مشکلات شهر از جمله مشکلات این پروژه را ندارد. ارتباط خوب آقای زاکانی با دولت و نهادهای نظامی باعث حل بخش زیادی از معارضان پروژه شد.

رفع مشکلات ترافیکی بزرگراه بسیج یکی از موضوعاتی که ممکن است پس از افتتاح فاز نخست آزادراه شوشتری پیش بیاید، این است که اگر وسایل نقلیه به جای بزرگراه بسیج و مسیر بزرگراه امام رضا (ع) تا بلوار هجرت از مسیر جدید استفاده کنند، ممکن است ترافیک بسیج در تقاطع هجرت شدید و غیرقابل کنترل شود. در عین حال شهرداری برای این مشکل ۲۴ راه حل احداث پل در انتهای بلوار هجرت و اتصال بزرگراه محلاتی به بسیج در نظر گرفته تا از ترافیک احتمالی کاسته شود.

برنامه تکمیل فاز ۲

با بهره‌برداری از بزرگراه شوشتری، بزرگراه امام رضا (ع) در منتهی‌الیه جنوب شرقی تهران به بزرگراه بسیج، خیابان هجرت و بزرگراه محلاتی متصل می‌شود. هادی حق‌بین، معاون فنی و عمرانی شهردار تهران در این باره می‌گوید: در زمان انجام این پروژه به تناسب ظرفیت انجام کار، پیمانکار توان خود را افزایش داد؛ به گونه‌ای که تعداد ماشین‌آلات ۳ برابر شد. امیدواریم که با تغییر طرح، شرایط اجرا را برای سازمان مهندسی فراهم کنیم. پیش‌بینی این است که تا یک سال آینده پروژه را در همین مدیریت شهری به افتتاح برسانیم.

چاره‌جویی برای فاز دوم

هم‌اکنون ۹ کیلومتر از این آزادراه در حال ساخت است، ولی در مسورد ۷ کیلومتر باقی‌مانده در فاز دوم باید فکر جدی شود. در شمال این آزادراه، پارک جنگلی سرخ‌حصار قرار دارد که به‌خاطر پارک جنگلی و بحث‌های محیط‌زیستی از معارضان پروژه شوشتری است که ۳۳ پل از سوی شهرداری در اجرای راه در این نقطه پیشنهاد شده است. به محض رسیدن به نتیجه نهایی عملیات ۶ کیلومتر مسیر نهایی نیز شروع خواهد شد.

رفع آخرین معارض تا پایان هفته

آخرین معارض ملکی آزادراه شهید شوشتری تا هفته آتی رفع می‌شود تا کار ساخت این پروژه با سرعت دنبال شود. محمد شیری، شهردار منطقه ۱۵ در این باره می‌گوید: در خصوص معارضان، طرح با ۱۷ معارض مسکونی روبه‌رو بود. از این تعداد ۸ پلاک معارض ملکی - مسکونی بودند که با تاخیر شهردار تهران سعی شد با صاحبان این پلاک‌ها به تفاهم برسیم. تا پایان این هفته تنها پلاک معارض باقیمانده نیز رفع خواهد شد؛ البته پلاک مذکور تنها ۴ متر در طرح است و هفته آینده تعیین تکلیف می‌شود.

مراحل ساخت فاز نخست

- هدفگذاری زمانی: پایان سال
- آسفالت‌ریزی اصلی تا شهریورماه
- تکمیل آسفالت تا دی‌ماه
- بهره‌برداری تا پایان سال

کوتاه‌ترین کارگاه بزرگ شرق تهران

فاز دوم آزادراه ۶/۸ کیلومتر اتصال از بلوار هجرت تا بزرگراه یاسینی

در ماه‌های اخیر تعداد ماشین‌آلات ۳ برابر شده

از قسمت آسفالت شده تا تقاطع بلوار هجرت ۳/۹ کیلومتر

جزئیات فاز نخست آزادراه شوشتری

بزرگراه امام رضا (ع) تا تقاطع ثامن ۲/۴۷ کیلومتر

از تقاطع ثامن به شمال آسفالت شده ۲/۸۳ کیلومتر

پروژه، یک سال منتظر جای‌جایی درختان معارض باقی ماند

شهردار تهران: ۱۵۰ هزار واحد مسکونی جدید ساخته خواهد شد

ساخت مسکن استطاعت‌پذیر برای افراد نیازمند در راستای نهضت مسکن‌سازی همواره یکی از برنامه‌های اصلی و اولویت‌دار شهرداری تهران در این دوره از مدیریت شهری به شمار می‌رود؛ به شکلی که تعداد زیادی از رویدادهای امید و افتخار نیز به این موضوع اختصاص داده شده است. شهردار تهران بارها در صحبت‌های خود با انتقاد از وضعیت مسکن در پایتخت، بی‌مسکنی و بدمسکنی را یکی از مشکلات اصلی و اساسی شهروندان تهرانی برشمرده و آن را حاصل سیاست‌ها و ریل‌گذاری‌های اشتباه گذشته عنوان کرده بود که به‌دنبال گران کردن تهران و بالا بردن هزینه‌های زندگی در پایتخت بوده است.

سال ۱۴۰۰

۵ هزار و ۴۰۰ پروانه ساختمانی

سال ۱۴۰۱

۱۰ هزار و ۸۰۰ پروانه ساختمانی

سال ۱۴۰۲

۱۲ هزار و ۸۰۰ پروانه ساختمانی

کاهش زمان صدور پروانه ساخت به ۶۰ تا ۱۵۰ روز
کاهش زمان صدور پروانه ساخت یکی از اهداف و برنامه‌های قرارگاه مسکن شهرداری تهران بود که امروز تا حدود زیادی محقق شده است. شهردار تهران در خصوص زمان و فرآیند صدور پروانه ساخت هم توضیحاتی ارائه کرده و می‌گوید: «قدمات شهرداری تهران کمک کرد تا فرآیند صدور پروانه که به‌طور میانگین بیش از ۳۵۰ روز زمان می‌برد، به حدود ۶۰ تا ۱۵۰ روز برسد و در همین راستا کاهش جدی در زمان صدور پروانه صورت گرفت، اما به این میزان راضی نیستیم و در تلاشیم تا این دوره زمانی باز هم کاهش یابد.» گفتنی است: پیش‌تر نیز معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران اعلام کرده بود که در سال ۱۴۰۰ تعداد ۴۰۰ پروانه ساختمانی، در سال ۱۴۰۱ تعداد ۱۰ هزار و ۸۰۰ پروانه ساختمانی و در سال ۱۴۰۲ تعداد ۱۲ هزار و ۸۰۰ پروانه ساختمانی صادر شده است.

اصل ماجرا

فرنانز محمدزاده: روزنامه‌نگار

دروغ‌های دنباله‌دار از درختان

برخی از رسانه‌ها با انتشار عکس قطع درختان در سال ۹۷، مدیریت شهری تهران را متهم به قطع درختان خیابان ولی عصر کردند.

رسانه‌های ضد شهرداری، هر روز یک حاشیه جدید دروغین برای شهرداری ایجاد می‌کنند. اخیراً هم سعی دارند مدیریت شهری را قاتل درختان پایتخت معرفی کنند. یک روز با انتشار قطع یک درخت در کوچه پس‌کوچه‌های شهر این ادعای کذب را عنوان می‌کنند، روز دیگر با پنهان ساختن وسازهای قانونی در برخی از بوستان‌ها، بر اساس مجوزهای موجود، پروژه حمله درختی را به میان می‌کشند.

باز نشر خبر قدیمی در یک سایت خبری

در واقع مخالفان سعی دارند شهرداری تهران را دشمن درخت و محیط‌زیست نشان دهند و از هیچ سوزهای هم دریغ نمی‌کنند. آنقدر که حتی اگر سوزهای هم پیدا نکنند، اخبار سوخته و چندسال گذشته‌شان را به اسم اتفاقات روز باز نشر می‌کنند. نمونه آن انتشار عکسی که روز گذشته یک سایت خبری از وضعیت درختان خیابان ولی عصر ۱۰۰ ساله پایتخت منتشر کرده است. یک عکس قدیمی از درختان خیابان ولی عصر که در خود همین سایت خبری، مسال ۹۷ منتشر شده بود و مجدداً با این عنوان که عکس مربوط به روزهای اخیر است، ادعا کرده که خیابان ولی عصر تهران تغییر چهره داده است.

حال درختان ولی عصر خوب است

ادعای دروغین که بلافاصله واکنش‌هایی را به دنبال داشت و مشخص شد که این موضوع همانند سایر حواشی، صرفاً برای حمله به مدیریت شهری و پیشبرد اهداف رسانه‌ای و دیگری‌های سیاسی خودشان است؛ چرا که آنطور که شهردار منطقه ۳ تهران به خبرنگار همشهری می‌گوید: حال درختان ولی عصر خوب بوده و هیچ درختی هم قطع نشده است.

شهرداری منطقه ۴: حتی یک درخت هم قطع نشده است. به گفته حمید جوانی، یک اصله درخت نه قطع شده و نه حتی جابه‌جا شده، بلکه تلاش می‌کنیم که درختان موجود را حفظ کنیم. ما تأکید می‌کنیم که هر سال قراردادی جداگانه برای حفظ درختان خیابان ولی عصر بسته می‌شود و حتی در کنار آن تعداد درختانی را که از سال‌های قبل به دلیل آفت و خشک‌شدگی، سردبندی شده بودند، درختان جدید کاشته‌ایم.

کاهش چشمگیر خشک شدن درختان

شهردار منطقه ۳ با اشاره به اینکه نهال‌های جدید که در کنار درختان قدیمی و در معرض خشک شدن بودند و با نظر کمیسیون ماده ۷ سردبندی شدند را نیز کاشته‌ایم، گفت: در ۲ سال و نیم اخیر یک درخت هم قطع نکردیم و حتی آمار خشک شدن درختان در این مدت به شدت کاهش یافته است. نهال‌های سردبندی شده برای گذشته بوده و اخیراً هیچ درختی سردبندی نشده است. او با اشاره به اجرای جرایم سنگین برای مغازه‌داران، می‌گوید: جرایمی برای مغازه‌داران و مالکاتی که اقدام به خشک شدن درختان می‌کنند، در نظر گرفته شده؛ چرا که مسئولیت حفظ درختان مقابل ملک، با مالک است.

تأخیر در اجرای کلان پروژه شهری برای حفظ درختان پروژه احداث آزادراه شهید شوشتری در جنوب شرق تهران که بزرگراه امام‌زاده (را) به بزرگراه یاسینی متصل می‌کند، به گفته مدیرعامل سازمان فنی و مهندسی شهرداری تهران، به مدت یک‌سال به تأخیر افتاد تا درختان معارض ترمیم و تکلیف شوند. آنطور که مهدی صدیقی می‌گوید: برخی از متوقف کردیم تا در پایان فصل زمستان که فصل جابه‌جایی درختان است، درختان معارض جابه‌جا شوند.

تقابل شهرداری و دانشگاه تهران، در سر درخت

مورد بعدی، ماجرای عجیب و غریب قطع درختان در مؤسسه زلزله‌نگاری دانشگاه تهران است؛ وقتی که این مجموعه علمی کشور بنا داشت ۳۰۰ اصله درخت را برای ساختن وسازهای خود قطع کند؛ بر همین اساس شورای شهر و شهرداری تهران نسبت به اقدامات مسود جویانه این مجموعه، واکنش نشان داده و وارد عمل شده تا مانع از قطع درختان شود. موضوع آنقدر بالا گرفت که معاون برنامه‌ریزی و توسعه دانشگاه تهران، شهرداری منطقه ۳ را هم تهدید کرد. احمد نوحه‌گر گفته بود که اگر مسئولان شهرداری، محدوده ژئوفیزیکی را ترک نکنند، ما مجبور هستیم از اموال و مستغلات خود حراست و راه‌های قانونی برای پیگیری، این موضوع را دنبال کنیم. در نهایت با ورود مدیریت شهری پایتخت و پافشاری شهرداری، این عملیات متوقف شد و درختان موجود در این مؤسسه حفظ شدند.

یک درخت در آغوش ایستگاه متروی بهارشیراز

چرا راه دور برویم، ایستگاه بهارشیراز در منطقه ۷ که اخیراً شاهد افتتاح آن بودیم، یا در آغوش داشتن یک درخت تنومند و قدیمی در اختیار شهروندان قرار گرفت. درست در زمانی که ادعا می‌کردند شهرداری تهران قاتل درختان شهر است، این ایستگاه افتتاح شد و ادعای دروغین آنان را زیر سؤال برد.

تکمیل تالارهای یاس پایتخت

ترکس معدنی پور رئیس کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای اسلامی شهر تهران؛ شهرداری تهران با هدف ترویج ازدواج آسان، باید ۱۷ تالار یاس را ایجاد کند که برخی از این تالارها نیاز به بازسازی دارد و برخی دیگر باید توسط بخش خصوصی ساخته شود. در مناطق ۱۲، ۱۳، ۱۴ و ۱۹ تالارهای یاس احیا شدند و در آستانه بهره‌برداری قرار دارند.

پل تندرستی بزرگراه همت تیرماه افتتاح می‌شود
سیدمهدی صالحی، شهردار منطقه ۲: یکی از پل‌های تندرستی که روی بزرگراه شهید همت واقع شده، در حال ساخت است که طبق برنامه‌ریزی تا نیمه‌تیر آماده بهره‌برداری خواهد شد. پل تندرستی بین برج میلاد و بوستان گفت‌وگو هم‌جانیی شده که تا پایان سال افتتاح می‌شود.

برای برقی‌ها

ایستگاه شارژ خودرو؛ زیاد و سریع

برنامه‌ریزی برای افزایش جایگاه‌های شارژ خودروهای الکتریکی از سوی شهرداری‌های جهان انجام می‌شود

جهان

محمد سرابی روزنامه‌نگار

ایستگاه‌های شارژ هم زیاد شود، با افزایش سریع فروش جهانی خودروهای برقی باید قبل از اینکه مشکل شارژ خودروها پیش بیاید، تعداد ایستگاه‌ها هم بیشتر شود و این کاری است که با طرح و برنامه‌ریزی مدیریت شهری ممکن می‌شود. از چند سال قبل که ایستگاه‌ها ساخته شدند مشخص شد که نیاز اصلی شهرها به ایستگاه‌هایی است که در مدت زمان کمتری بتوانند باتری خودروها را شارژ کنند.

ایستگاه‌های شارژ خودروهای برقی پدیده جدیدی در کلانشهرهای جهان هستند که باید جای خود را در بافت فشرده شهرها باز کنند. رویکرد شهرداری‌های جهان برای تشویق شهروندان به استفاده از خودروهای برقی باعث شده که نیاز به

فرانسه

فروش بالای متوسط خودروهای برقی و نسبت خودرو به شارژ، فرانسه را در میان برترین کشورهای اروپایی در زمینه حمل‌ونقل برقی قرار می‌دهد اما ایستگاه‌های شارژ هم باید به تناسب خودروها افزایش پیدا کنند. از سال ۲۰۲۲ فروش خودروهای برقی رو به افزایش بوده است. فرانسه از نظر تعداد جایگاه‌های شارژ رتبه خوبی دارد اما تعداد نازل‌های شارژ سریع کم است. پاریس الان به سمت این هدف حرکت می‌کند که به ازای هر کیلومتر از بزرگراه‌های اصلی یک ایستگاه داشته باشد ولی توان نازل‌های این ایستگاه‌ها کافی نیست برای همین برنامه مدیریت شهری حمایت از شارژ سریع است. سرمایه‌گذاران ایستگاه‌های شارژ هم به فکر مدت زمان بازگشت سرمایه خود هستند.

مصر

اولین ایستگاه شارژ خودروهای برقی پایتخت مصر ۲ سال قبل و با ۱۴ نازل افتتاح شد. حالاً ایستگاه‌های جدید در منطقه نوساز قاهره جدید که برای انتقال بخشی از جمعیت ساخته شده است، نصب می‌شوند. شهرداری قاهره قصد دارد با این کار، ساکنان محله‌های نوساز را به استفاده از خودروهای برقی تشویق کند. مصر از مدتی قبل استفاده از خودروهای برقی را شروع کرده که شامل اتوبوس‌های برقی شهری هم می‌شود. قرار است بخشی از این اتوبوس‌های چینی در مصر ساخته و بومی‌سازی شود. ظاهراً برای تامین برق ایستگاه‌های شارژ مشکلی وجود ندارد و مصر قصد دارد تعداد آنها را در چند سال به ۴ هزار ایستگاه برساند. عوارض گمرکی واردات آنها ناچیز است.

اسپانیا

شارژ خودروهای برقی در مادرید بیشتر در بزرگراه‌ها انجام می‌شود. موتور سیکلت‌ها هم از شیوه تعویض باتری استفاده می‌کنند که سریع‌تر از انتظار برای شارژ آن است در پارسلون هم این روش برای موتور سیکلت‌ها کاربرد دارد. شهرداری‌های اسپانیا قاعده‌ای برای شرکت‌های ساخت ایستگاه شارژ گذاشته‌اند که برق استفاده شده در این ایستگاه‌ها باید از منابع تجدید پذیر تامین شود. با وجود اینکه ایستگاه‌های شارژ سریع ارانه می‌کنند و باید توان زیادی داشته باشند اما بیشتر این برق از نیروگاه‌های خورشیدی تامین می‌شود. در سال گذشته پیمانکارانی با قراردادهای ۱۰۰ و ۱۳۰ ایستگاه در مناقصه شرکت کردند و برنده شدند. هدف گذاری شهرداری‌ها این بود که مجموعاً ۱۰۰ هزار ایستگاه شارژ در شهرهای بزرگ و اطراف آنها ایجاد کنند.

ژاپن

شهرداری توکیو در سال گذشته اعلام کرد که قصد دارد تعداد ایستگاه‌های شارژ خودرو برقی را از تعداد پمپ‌بنزین‌ها بیشتر کند. با اجرای طرح یک شرکت استارت‌آپی، ایستگاه‌های شارژ سریع به ۱۵۰۰ عدد می‌رسد که بیشتر از ۹۰۰ پمپ‌بنزین است. این ایستگاه‌ها ابتدا در کنار شعبه‌های یک فروشگاه زنجیره‌ای ساخته می‌شود و بعد از آن به پارکینگ‌های داروخانه‌ها و سوپرمارکت‌ها گسترش پیدا خواهد کرد. یارانه دولتی و سرمایه‌گذاری خصوصی، نکته اینکه ژاپن به نسبت کشورهای دیگر بازار کوچکی برای خودروهای برقی دارد اما شهرداری‌ها به دنبال تقویت زیرساخت‌های مورد نیاز هستند تا شهروندان را به استفاده از این فناوری جدید تشویق کنند.

آمریکا

شهرداری‌ها و دولت‌های محلی تنها کار هدایت و نظارت را دارند و عده‌ای سرمایه‌گذار خصوصی به دنبال این هستند که الگوی پمپ‌بنزین‌ها را برای این ایستگاه‌ها تکرار کنند؛ یعنی محلی برای شارژ خودرو به همراه رستوران و فروشگاه و گاهی هم مراکز تفریحی. تامین برق کافی و تناسب مقدار شارژ سریع و شارژ آهسته به برنامه‌ریزی شهرداری‌ها و دولت‌های محلی بستگی دارد. شارژ‌های سریع در نیم‌ساعت باتری خودروها را پر می‌کنند اما شارژهای کند مخصوص جایی هستند که خودروها برای مدت طولانی پارک می‌شوند مانند پارکینگ‌های عمومی. از طرف دیگر شهرداری‌ها به عنوان یک تسهیل‌گر بین سازندگان ایستگاه‌های شارژ و شرکت‌های تولید برق وارد می‌شوند. شرکت‌های برق که حالا بازار جدیدی پیدا کرده‌اند نیاز به زیرساخت‌های فنی قوی دارند. بعضی از ایستگاه‌های شارژ هم کاملاً دولتی هستند. ایده صنعت خودرو در آمریکا این است که اگر در کنار خیابان‌ها ایستگاه‌های شارژ بیشتری دیده شوند تمایل مردم برای خرید خودرو برقی هم بیشتر می‌شود.

تماشای گزارش

شروع کننده پایان دهنده

نامش را «خونه ۱۹» گذاشته است... «بسم الله الرحمن الرحيم» که شروع کننده و پایان دهنده هر چیزی است.

گزارش بندی

طرفدار ویژه!

محمد مسافری، یار دو سازه تیم نساجی مازندران؛ کسی که شاید چشم هایش سوی دیدن بازی های این تیم فوتبالی را ندانسته باشد...

لقمه‌های مادرانه خانه ۱۹

گزارشی از «خونه ۱۹» که قرار است با پخت روزانه ۱۹ هزار پرس غذا گرسنه‌های در شهر باقی نگذارد

از طیف‌های مختلف مردمی است، قصه، قصه، قصه «خونه ۱۹» است اوهای خاص آن؛ از معنادهان بهبود یافته گرفته تا زن و مردهایی که از گوشه و کنار با پخت برای روح مهربانی...

فاطمه عسگری نیا روزنامه نگار

بعد از چهارراه وحدت اسلامی به سمت میدان رازی در میان ساختمان‌های رنگ و رو رفته خیابان مولوی، ساختمانی قدیمی با سردر نیمه‌ایرهای و در آهنی بزرگ...

برای حال خوب همه

در این خانه هر کس برای حال خوب دیگران دست به کار می‌شود، استاد مصطفی پروین هم در بین این جمع دیده می‌شود.

کار تن خوابی که معتمد شد

امین هم یکی از بهبود یافتگان مشغول کارند. دیگ‌های بزرگ غذا که همه مشغول به مهر ۱۹ هستند...

برگشت به زندگی

کمی جلوتر از دو سازه‌بان بزرگ باورهای حسابی مشغول کارند. دیگ‌های بزرگ غذا که همه مشغول به مهر ۱۹ هستند...

با کیفیت ترین غذا را آماده می‌کنیم

قادر و محمد هم که حالا ۵ ماه بیشتر از پاک‌شان نمی‌گذرد این روزها پایه‌های دوستانشان هر روز به خانه ۱۹ می‌روند...

آگهی تمدید برگزاری مناقصه عمومی انواع ملزومات تولیدی مورد نیاز شرکت نفت پارس

مناقصه عمومی یک مرحله‌ای فراخوان مناقصه شناسایی و جذب شرکت‌های خصوصی جهت تامین ۵۰ دستگاه اتوبوس و فعالیت در خطوط شهری اصفهان

آگهی مناقصه شرکت طیف سایپا در نظر دارد سرویس ایاب و ذهاب خود را به تعداد ۹ مسیر تهران و ۵ مسیر کرج...

اهدای خون = اهدای زندگی

آگهی مناقصه عمومی سازمان نوسازی شهر تهران در نظر دارد پروژه «انجام عملیات مرمت و رطوبت زدایی بنای تاریخی، مذهبی حسینیه سادات اخوی» را

آگهی فروش شرکت جستار دانش علم و صنعت در نظر دارد تعدادی UPS تکفاز آتلاین اداری را با مشخصات زیر به فروش برساند.

اتاق اصناف ایران در نظر دارد ۲ دستگاه خودروی سواری خود را به شرح ذیل از طریق مزایده عمومی به فروش رساند.

دوره جدید ■ شماره ۵۱ ■ ۸ صفحه
ضمیمه روزنامه شماره ۹۰۹۷
سه‌شنبه ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۳
۵ ذی‌القعدة ۱۴۴۵ ■ ۱۴ می ۲۰۲۴

همیشه‌های

علم

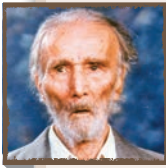
جویندگان رازهای تهران

ویژه‌نامه‌ای درباره افراد نام‌آشنایی
که برای کشف هویت پایتخت و
شناخت نامدارانش تلاش کرده‌اند

با اسکن این
کیو آر کد
ماجرای خواندنی
تهران بزرگان
را بشنوید

تهران پژوهی که از عراق آمد

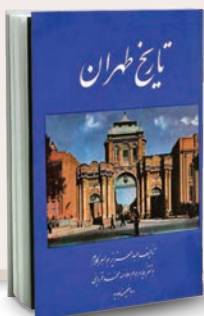
■ عبدالعزیز جواهر کلام (۱۳۶۵-۱۲۷۰)
 ■ کارویژه: تحقیق و پژوهش درباره اوضاع فرهنگی و اجتماعی تهران قدیم

کتاب «تاریخ طهران» یکی از نخستین منابع مکتوبی است که درباره تاریخ و پیشینه پایتخت نوشته شده و برخی پژوهشگران به آن رجوع می‌کنند. عبدالعزیز جواهر کلام، نویسنده و پژوهشگر ایرانی-عراقی نخستین کتاب را با موضوع تهران نوشته که این اثر با گذشت سال‌های نسبتاً طولانی هنوز هم مورد توجه محققان حوزه تهران‌شناسی است.

عبدالعزیز جواهر کلام از نوادگان شیخ محمدحسن نجفی «صاحب جواهر» بود که در دوره قاجار بنا به دلایل نامعلومی به ایران مهاجرت کردند. حمید ناصری، تهران پژوه، درباره مهم‌ترین تألیف عبدالعزیز جواهر کلام می‌گوید: «او در زمینه فقه و اصول آثار بسیاری دارد که ترجمه کرده و کتاب «تاریخ طهران» را هم نوشته که کتابخانه منوچهری سال ۱۳۵۵ آن را چاپ کرده است. به‌طور قطع تاریخ طهران جواهر کلام نخستین کتابی به شمار می‌رود که درباره تهران نوشته شده و به همین دلیل کتاب مهمی است. قبل از جواهر کلام برخی سیاحان خارجی در سفرنامه‌هایشان درباره تهران نوشته بودند و حمدالله مستوفی و اعتمادالسلطنه هم یادداشت‌هایی با همین مضمون داشته‌اند، اما جواهر کلام نخستین کتاب را نوشته است.»

جواهر کلام در کتاب «تاریخ طهران» اطلاعاتی درباره اوضاع تاریخی، جغرافیایی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی و سرگذشت رجال نام‌آور تهران قدیم از قرن سوم هجری قمری تا پایان عصر ناصری ارائه داده است. حمید ناصری این کتاب را یکی از مهم‌ترین آثار مکتوبی می‌داند که با موضوع تهران به جا مانده است: «شیوه کار جواهر کلام مطالعاتی بوده و بخش مهمی از کتاب تاریخ طهران اقتباسی است. این کتاب در سوم تیرماه ۱۳۵۵ یعنی وقتی جواهر کلام ۵۵ سال داشته نوشته شده و چند نسخه بیشتر از آن باقی نمانده است.»

ناصر نجمی، سعید نفیسی و عبدالعزیز جواهر کلام جزو نخستین نویسندگانی به شمار می‌روند که درباره تاریخ و پیشینه تهران مطالبی منتشر کرده‌اند و تفاوت جواهر کلام با تهران پژوهان هم‌نسل خودش این بود که برای طرح هر ادعایی به نقل قول‌ها و منابع مکتوب و مستندات تاریخی رجوع کرده است. ناصری در این باره می‌گوید: «در صفحات نخست کتاب تاریخ طهران عکس به‌ار دوی کریم‌خان زند در حوالی حرم عبدالعظیم (ع) تعلق دارد. این سند نشان می‌دهد که احتمالاً قبل از دوره قاجار دوربین عکاسی وارد ایران شده بود و احتمال دوم این است که جواهر کلام که به کشورهای مختلف سفر می‌کرده این عکس را از سیاحان خارجی که به تهران آمده بودند گرفته است.»

پیشاهنگ پژوهش‌های علمی در گستره بکر پایتخت

■ دکتر حسین کریمان (۱۳۷۲-۱۲۹۲)
 ■ کارویژه: تألیف کتاب‌های مرجع تهران‌شناسی

در حوزه هویت تهران، ری، شمیرانات کرد: «استاد کریمان ۲ سال بعد از تدریس در مدارس تهران پاییز سال ۱۳۲۴ از تهران به قم و دبیرستان حکیم نظامی رفت و حضور در این شهر بهترین فرصت بود تا او از محضر درس آیات عظام بروجردی، سیدمحمد کوه کمره‌ای (حجت)، صدر، خوانساری، شریعتمدار استرآبادی و محمدصادق نصیری سرابی بهره‌مند شود و حاصل بازدید و مشاهده میدانی از کوچه به کوچه شهر قم، تهیه نقشه‌ای از این شهر بود که می‌توان آن را در امتداد جنس کارش در تهران پژوهی محسوب کرد.»

این تهران پژوه دربارۀ آثار و تحقیقات دکتر کریمان در حوزه تهران می‌گوید: «او نخستین کسی بود که در آثارش به‌ویژه کتاب‌هایی که درباره تهران نوشت از منابع علمی و میدانی استفاده کرد. همچنین در همه آثارش اطلاعات کامل اثر، از نام مؤلف، مترجم، مؤسسه نشر، چاپخانه، مراجع و منابع را کامل ذکر می‌کرد. کتاب‌ها و تألیفات او از مهم‌ترین و جامع‌ترین منابع تحقیقات پژوهشگران در حوزه تهران است.»

به گفته همایون عبدالرحیمی، ری باستان در ۲ جلد، آثار بازمانده از ری قدیم، قصران در ۲ جلد، تهران در گذشته و حال، عناوین کتاب‌هایی است که از جمله منابع معتبر تهران‌شناسی به یادگار مانده از نخستین پژوهشگر هویت کهنه پایتخت ما به حساب می‌آید.

وقتی از تهران و نخستین پژوهش‌های میدانی علمی برای ثبت هویت تهران یاد می‌کنیم، بی‌شک دکتر حسین کریمان از نخستین نام‌هایی است که پدیدار می‌شود. این استاد دانشگاه، نویسنده و پژوهشگر سرشناس تاریخ و جغرافیای تاریخی تهران، ری و شمیرانات در محله سادات روستای آهار در قصران شمیرانات متولد شد.

دکتر کریمان برای ادامه تحصیل در مقاطع ابتدایی و متوسطه راهی تهران شد و در رشته زبان ادبیات فارسی دانشگاه تهران تحصیلات تکمیلی را به پایان رساند. به گفته همایون عبدالرحیمی، تهران پژوه، این محقق برجسته کشور سفرهای مطالعاتی زیادی به کشورهای ژاپن، آلمان، انگلستان، اروپای شرقی و کشورهای عربی داشت و حاصل بازدیدهایش از مراکز علمی، فرهنگی و تاریخی چاپ یادداشت و سفرنامه‌هایی جالب در قطع جیبی است که به نوعی زمینه‌ای محسوب می‌شود برای بازساختن گرایش ممتاز او به کار کردن و کندو کاو در پیشینه پهنه تهران تاریخی.

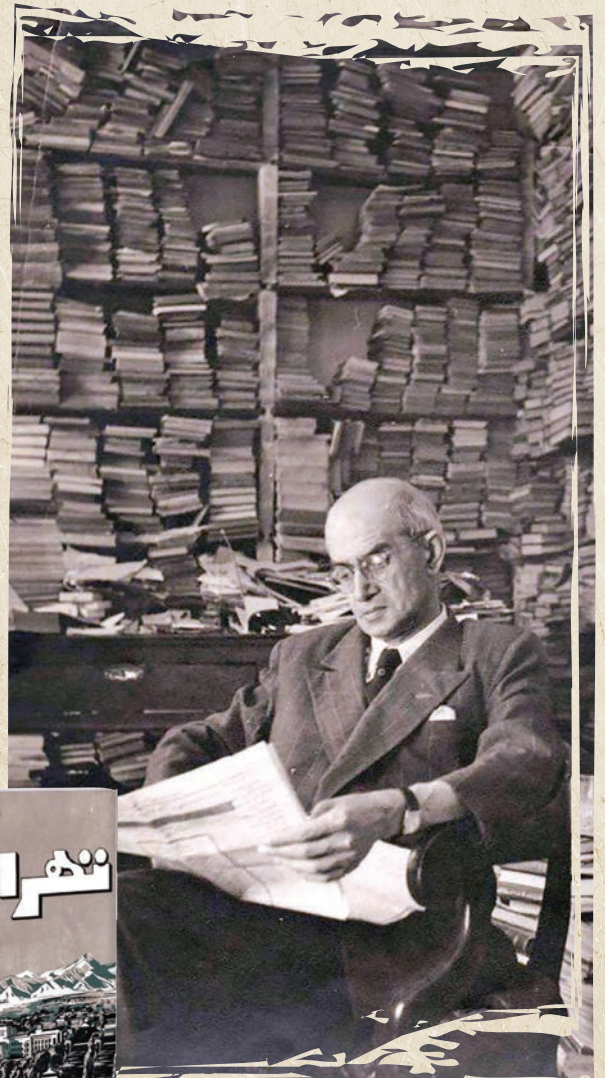
عبدالرحیمی مهم‌ترین ویژگی دکتر کریمان را همنشینی با علما و ادبای مطرح معاصر عنوان می‌کند و معتقد است همین رفاقت کمک فراوانی به سندیت و اعتبار علمی آثارش

پزشک زاده‌ای که طهران را تشریح کرد

■ سعید نفیسی (۱۳۴۵-۱۲۷۴)

■ کارویژه: تألیف کتاب تهران قدیم درباره هویت ۱۲۰۰ساله پایتخت

سعید نفیسی، نویسنده، روزنامه‌نگار، مترجم و محقق پرکار و عشق کتابی بود که شغل آبا و اجدادی‌اش پزشکی بود. او فرزند دکتر علی اکبر نفیسی ناظم‌الاطباء، جزو نسل اول استادان دانشکده حقوق و دانشکده ادبیات دانشگاه تهران بود. علیرضا زمانی، تهران پژوه، به بیان این توضیح درباره شروع فعالیت‌های این شاعر، مترجم و نویسنده اندیشمند تعریف می‌کند: «خانواده پدری او تا ۱۱ پشت همه پزشک بودند و نیای یازدهمش حکیم برهان‌الدین نفیس بن عوض بن حکیم کرمانی بود. اما علاقه سعید او را به وادی نوشتن کشاند. او دوره ابتدایی را در مدرسه شرف پشت سر گذاشت و تحصیلات متوسطه را در مدرسه علمیه گذراند و در ۱۵ سالگی همراه برادرش به اروپا رفت و در نوشاتل سوئیس و دانشگاه پاریس تحصیلاتش را ادامه داد. او کار مطبوعاتی‌اش را با سردبیری مجله پر تو در سال ۱۳۰۱ شروع کرد، اما بعد از ۳ شماره، مجله تبدیل به روزنامه شد و نفیسی جوان از ادامه همکاری صرف‌نظر کرد و نویسندگی در مجله شرق را پی گرفت.» در میان آثار ارزشمندی که از این محقق برجسته برای نسل امروز به یادگار مانده است کتاب «تهران قدیم» موضوع سخن ماست. زمانی این کتاب را یکی از منابع مهم تحقیقاتی درباره پیشینه تهران می‌داند: «کتاب تهران قدیم به زبان ساده و روان با دیالوگ دوستانه یک معلم دبیرستان با خانواده دوستش شروع می‌شود و به مرور در دل این روایت، با زبانی ساده و موجز و گیرا به شرح چگونگی تحولات شهری و ماجراها و حوادث تاریخی، ویژگی‌های بناهای برجسته و برخی نکات ممتاز فرهنگی و هویتی شهر تهران، می‌پردازد. اگر بخواهیم جزئی‌تر به این اثر استاد نفیسی بپردازیم باید بگوییم که وجه تسمیه تهران، ریشه زبانی و تاریخی نام تهران، پیشینه ۱۲۰۰ساله تهران، حمله مغول و ویرانی ری، آثار بناهای تاریخی مشهور این شهر و زمان ساخت آنها، تهران در عصر صفوی، وسعت تهران در دوران متأخر، چندوچون انتخاب تهران برای پایتختی، توضیحاتی درباره ساختمان ارگ تهران، امامزاده‌های تهران و اطراف آن، توسعه شهری و ساخت بناهای عمومی، ساختمان‌ها و بناهای مشهور دولتی و خصوصی، مساجد تهران، میدان‌ها و معابر مشهور و شیوه زندگی مردم تهران از مهم‌ترین مواردی است که در این کتاب برای خوانندگان روایت می‌شود تا از این طریق تاریخ فراموش شده تهران بازگو شود.»

کارنامه پربار نویسنده عاشق

■ ناصر تکمیل همایون (۱۴۰۱-۱۳۱۵)
 ■ کار و بیژنه: کتاب‌شناسی تهران و مجموعه کتاب‌های محله‌های تاریخی تهران

زنده یاد ناصر تکمیل همایون را باید از تاریخ‌نگاران پرکاری دانست که درباره تهران کتاب‌های متعددی نوشته‌اند؛ نویسنده‌ای که بسیار خوش قلم بود و به تاریخ تهران به خصوص تاریخ دوران قاجار علاقه خاص داشت. او جامعه‌شناس، تاریخ‌نگار و استاد پژوهشکده تاریخ پژوهشگاه علوم انسانی بود. اغلب نوشته‌هایش پژوهش‌هایی در مورد تاریخ و جامعه‌شناسی دوران قاجار و مربوط به محله‌های قدیمی تهران است. توجه او به تهران و تاریخش تا حدی بود که همیشه شاگردانش از او می‌پرسیدند تهران را بیشتر دوست دارد یا زادگاهش قزوین را. مهرشاد کاظمی، تهران پژوه، که سال‌ها با مرحوم تکمیل همایون همکاری کرده می‌گوید: «او تأثیر بسیار زیادی در پژوهش‌های تاریخی تهران داشت. سنال ۱۳۷۷ با همکاری ناصر تکمیل همایون موفق شدیم نخستین نشریه خبری تهران را راه‌اندازی کنیم. البته این علاقه به تهران را او در دل افراد زیادی به خصوص دانشجویانش ایجاد کرد. با نظر او کتابخانه تخصصی تهران را راه‌اندازی کردیم و او حتماً هفته‌ای ۲ بار به کتابخانه می‌آمد تا با علاقه‌مندان به تهران گفت‌وگو و آنها را راهنمایی کند. کار دیگر تکمیل همایون مربوط به برنامه‌های تهرانگردی بود که به مدت ۱۱ سال، هر جمعه برگزار بود.»

راه‌اندازی خانه‌ای برای پژوهشگران تهران یکی از دغدغه‌های ناصر تکمیل همایون بود. مهرشاد کاظمی در این باره می‌گوید: «خیلی تلاش کرد تا خانه‌ای برای پژوهشگران تهران راه‌اندازی کند و خانه اتحادیه را برای این منظور انتخاب کرد.»

از مهم‌ترین آثار و تألیفات مرحوم ناصر تکمیل همایون در زمینه تهران پژوهی می‌توان به «کتابشناسی تهران»

تهران، کتاب محله کلیمیان تهران، کتاب‌های محله عودلجان، دولاب و سنگلج از او منتشر شده است. به گفته کاظمی، همه اطلاعات و پژوهش‌های او درباره محله تاریخی چال میدان نیز انجام و تکمیل شده ولی اجل فرصت چاپ این کتاب را به او نداد. مرحوم ناصر تکمیل همایون اعتقاد زیادی به پژوهش‌های میدانی داشت و برای نگارش آثارش حتماً سراغ محله‌های تهران می‌رفت و از نزدیک با سوزن‌های موردنظرش ارتباط می‌گرفت.

اشاره کرد. کاظمی درباره این کتاب می‌گوید: «کار بسیار جذاب و بزرگی است. همه کتاب‌هایی که درباره تهران نوشته و تألیف شده را گردآوری کرد. البته در چاپ جدید این کتاب سعی داشت کتاب‌های جدیدی که درباره تهران نوشته شده را نیز به مجموعه کتابشناسی تهران اضافه کند که متأسفانه نشد.»

کتاب تهران، کتابشناسی تهران، رویدادها و یادمان‌های تاریخی تهران، تاریخ اجتماعی و فرهنگی تهران از آغاز تا دارالخلافه ناصری، آب و نظام آبرسانی و آبیاری در

این خاندان برای شهر ما چه نقشه‌هایی کشیدند؟

■ عباس سحاب (۱۳۷۹-۱۳۰۰)، محمدرضا سحاب (۱۳۲۷ تاکنون)
 ■ کار و بیژنه: تهیه و چاپ نخستین الگوهای کار توگرافی و نمودارهای گردشگری تهران

طراحی نقشه‌های جغرافیایی ایران و تهران با نام خاندان سحاب گره خورده است. مرحوم ابوالقاسم سحاب از پژوهشگران برجسته معاصر، با کمک پسرش، عباس، سال ۱۳۱۵ در محله دولاب نخستین مؤسسه نقشه‌کشی ایران و تهران را راه‌اندازی کرد. به گفته علیرضا زمانی، تهران پژوه، مرحوم عباس سحاب یکی از نخستین افرادی بود که نقشه گردشگری تهران را کشید و درباره ماجرای این طراحی در یکی از مصاحبه‌هایش گفت: «در دوره دبیرستان، نخستین نقشه شهر را به زبان لاتین با یک شیشه مرکب چین، چند قلم هاشور و یکی دو متر کاغذ کالک تهیه کردم. البته تقریباً ۶ ماه زمان برد و با تشویق پدرم به کار ادامه دادم.» بنا بر تعریف زمانی، بعد از ۴ ماه همین نقشه را با اوزالید در هزار نسخه منتشر کرد و با فروش این نقشه‌ها توانست نسخه فارسی نقشه را تهیه کند.

زمانی در بخش دیگر صحبت‌هایش به ماجرای تهیه نخستین نقشه گردشگری تهران به نقل خاطر از اساتذات محمدرضا سحاب، گریزی می‌زند و می‌گوید: «دوره پهلوی اول بود. روزی پدرم از چهارراه امیراکرم رد می‌شد که با چند توریست فرانسوی مواجه می‌شود. تا آن زمان در تهران هیچ نقشه گردشگری و راهنمایی برای گردشگران خارجی تهیه نشده بود. گردشگران نداشتن نقشه گردشگری را دستمایه تمسخر و خنده گرفته بودند و همین ماجرا باعث ناراحتی پدرم شد و تصمیم به تهیه نخستین نقشه گردشگری گرفت که با استقبال فراوانی هم روبه‌رو شد.»

عباس سحاب نقشه‌ها و اطلس‌های جغرافیایی فراوانی را تهیه کرده و بیشتر شهرت و اعتبارش در این حوزه به دلیل انجام صفر تا صد کارهای تخصصی با جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز، تألیف، ترسیم و کار توگرافی نقشه‌ها در کنار انجام لیتوگرافی و چاپ و حتی انتشار نقشه‌هاست.

گمنام‌ترین تهران‌شناس با جامع‌ترین کتاب

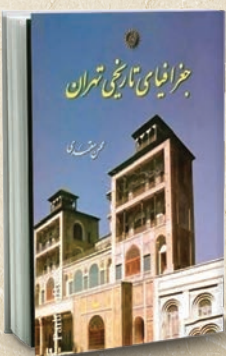

■ محسن معتمدی (۱۳۸۲-۱۳۱۷)
 ■ کار و بیژنه: تألیف کتاب جغرافیای تهران

مطالعات او کتابی شد به نام «جغرافیای تاریخی تهران» که نشر دانشگاهی آن را منتشر کرد. او حتی نقشه‌هایی از تهران در دوره‌های صفویه، افشاریه، زندیه و قاجاریه در کتاب خود گرد آورد.»

ناصری جزئی‌تر به کتاب یادشده می‌پردازد: «بخش اول مروری است بر جغرافیای تاریخی تهران در دوره‌های پیش از صفوی، عصر صفوی، عصر افشاریه و زندیه. نگارنده در بخش دوم، اوضاع تهران از برآمدن آقامحمدخان تا درگذشت محمدشاه را توصیف می‌کند. موضوعاتی مانند انتخاب تهران برای پایتخت، وضعیت قصبه تهران در آن هنگام، محله‌های قدیمی، ارگ، جمعیت مهاجر و محله‌های مسکونی در زمان انتخاب به‌عنوان پایتختی و دوران ۳ پادشاه نخست قاجار مطالب این بخش را تشکیل می‌دهند. بخش سوم درباره دگرگونی‌های عمیق و گسترده تهران در عهد ناصری است، مانند تشکیلات حکومتی و اداری شهر، محله‌های تهران براساس نقشه‌های دوره قاجار، ارگ ناصری و افزایش عمارت‌های آن، خیابان‌ها، میدان‌ها، مدرسه‌ها، مسجدها، تکیه و بازار درون و مجاور ارگ، فضاهای آبدوشید، راه‌ها، دروازه‌ها، سفارخانه‌ها و کنسولگری‌ها، اشرافیت تهران، خانه و زندگی اعیانی، باغ‌ها و قصرهای سلطنتی، ویلاقی و... اما بخش دیگر به بررسی اوضاع تهران در اواخر دوره قاجار، یعنی دوران سلطنت مظفرالدین‌شاه و محمدعلی‌شاه اختصاص دارد و علاوه بر آن از برخی موضوعات مهم دیگر مانند آب، شهرداری، ارتباطات و حمل‌ونقل و آموزش و پرورش در دوره قاجار سخن گفته شده که در بخش چهارم این کتاب آمده است.»

محسن معتمدی تهران پژوه ناشناخته‌ای است؛ حتی اگر نام او را در گوگل جست‌وجو کنیم، رد و نشانی از او نمی‌یابیم و تهران پژوهان معاصر از او، برخلاف سندها و تألیفات فاخرش، به‌عنوان گمنام‌ترین تهران پژوه یاد می‌کنند. زنده یاد استاد عبدالله انوار، تهران‌شناس نامدار، هم کتاب او «جغرافیای تاریخی تهران» را جامع‌ترین کتاب هویتی درباره تهران می‌دانست. حمید ناصری، تهران پژوه و تنها مجموعه‌دار اسناد بلدی تهران، درباره او می‌گوید: «یک نسخه از کتاب معتمدی را خدمت استاد انوار بردم. استاد گفتند که بروید و او را پیدا کنید چون باید از او قدردانی شود. به حسب دستور استاد انوار با تحقیقات میدانی که انجام دادم، خانواده معتمدی را پیدا کردم. محسن معتمدی، اصالتاً تبریزی و در کانادا تحصیلات عالی خود را گذرانده بود. بعد از ورودش به ایران در کارخانه‌ای مرتبط با رشته تحصیلی‌اش، مهندسی معدن، مشغول به کار شد و دفترش هم در تهران دایر کرد. علاقه بسیار او به جست‌وجو در تاریخ تهران زمینه‌ای شد تا کتابخانه شخصی ایجاد کند. اغلب کتاب‌های این کتابخانه درباره تاریخ معاصر ایران و به‌ویژه تاریخ تهران بود. نحوه پژوهش او هم بر پایه اسناد و کتاب‌های تاریخی است. معتمدی کتاب تاریخ تهران، نوشته حسینی بلاغی را که در مورد وجه تسمیه محله‌های تهران است مطالعه و به شمال، جنوب، شرق و غرب پهنه‌بندی کرد و حاصل

تاریخ‌سازی با پای پیاده

■ منوچهر ستوده (۱۳۹۵-۱۲۹۲)

■ کار ویژه: نگارش کتاب ارزشمند جغرافیای شمیران

مرحوم منوچهر ستوده، استاد دانشگاه تهران، ایران‌شناس و جغرافیدان تاریخی برجسته، با نگارش آثاری چون «تاریخ آستان‌ها تا استارآباد»، «تاریخ بنادر و جزایر خلیج فارس» و... اطلاعات ارزشمندی از تاریخ و هویت نقاط مختلف کشور را به ثبت رساند و با نگارش کتاب دوجلدی جغرافیای تاریخی شمیران

نیز گامی بلند برای معرفی این گستره از پایتخت برداشت. حمید ناصری، تهران‌پژوه و نویسنده، در این باره می‌گوید: «منوچهر ستوده، زاده محله عودلاجان و محدوده خیابان سرچشمه بود. زندگی در قلب تهران قدیم آن هم در دورانی که محله‌های قدیمی تهران در دوره تغییر و تحولات جغرافیایی قرار داشتند، به او دید کاملی از جغرافیای شهری تهران قدیم داد؛ از تهران محصور در حندق تا توسعه پایتخت در دوره‌های بعدی. کار ویژه استاد منوچهر ستوده اما در حوزه جغرافیای شمیران رقم خورد؛ جایی که او با نگارش کتاب دوجلدی جغرافیای تاریخی شمیران، اطلاعات ارزشمندی از تاریخچه، هویت، مردم‌شناسی، گویش و روند تبدیل آبادی‌های شمیران از روستا به محله و الحاق آنها به تهران ارائه کرده است.»

امامزادگان شهر به روایت باستان‌شناس نامی

■ سیدمحمد تقی مصطفوی (۱۳۹۵-۱۲۸۴)

■ کار ویژه: معرفی اماکن تاریخی-مذهبی پایتخت

نخستین ایرانی که به ریاست مدیریت کل اداره باستان‌شناسی ایران رسید، سیدمحمد تقی مصطفوی بود. رشته تحصیلی‌اش با تهران‌شناسی و تهران‌پژوهی ارتباطی نداشت و ابتدا حقوق خواند و در ادامه باستان‌شناسی را انتخاب کرد، اما علاقه به باستان‌شناسی در دوره هخامنشی و عهد سلجوقی او را به وادی

تهران‌شناسی کشاند و همین دیدگاه باعث شد تا تالیفات متعددی مانند «انقلابیم پارس، امانتداری خاک و... را از خود به جای بگذارد. اردشیر آل عوض، تهران‌پژوه، درباره این چهره شاخص می‌گوید: «مطالعات و تحقیقات باستان‌شناسی پلی می‌شود برای علاقه‌مندی مرحوم سیدمحمد تقی مصطفوی به موضوع اماکن تاریخی-مذهبی شهر تهران. در همین زمینه می‌توان به یکی از آثار او با عنوان «آثار تاریخی شهر تهران با تکیه بر امامزادگان و مکان‌های مذهبی» یاد کرد. او اغلب پژوهش‌هایش را برای این کتاب به شکل میدانی انجام داده است. سال ۱۳۳۶ که این کتاب منتشر شد، کرج هم جزو استان تهران محسوب می‌شد. مرحوم مصطفوی در این کتاب درباره امامزاده‌های شهر تهران اطلاعات بسیار ذی‌قیمت و نادری را مطرح می‌کند که مورد استقبال بسیاری از مفاخر و علاقه‌مندان قرار می‌گیرد.»

فرزند سنگلج؛ تصویرساز چیره‌دست روزگار سپری شده

■ ناصر نجمی (۱۳۸۲-۱۲۹۷)

■ کار ویژه: گردآوری اطلاعات هویتی تهران

۲۸ مرداد ۱۳۳۲ رخ داده تشریح می‌کند. برای مثال، در کتاب سیاسی با «مصدق و دکتر فاطمی» چنین تصویری آمده است: «اینجا میدان توپخانه است. از میدان توپخانه وارد خیابان علاءالدوله یا خیابان فردوسی کنونی می‌شویم. نرسیده به فلان جا، فلان کوچه بود و نظامیانی که دنبال نیروهای ملی‌گرا و مردمی بودند، کسانی که در ملی کردن نفت، تظاهرات و راهپیمایی‌هایی راه انداختند، درست همین جا جمع شده بودند...» این فضای سیاسی که ناصر نجمی در دوران جوانی برای خودش درست می‌کند، سیمای تهران آن دوران را برای ما متصور می‌سازد.»

به اعتقاد این تهران‌پژوه، ناصر نجمی با قدرت قلمی که داشت اگر در دوره مشروطیت بود، می‌توانست تأثیرگذارترین کتاب را در مورد انقلاب مشروطیت در تهران به یادگار بگذارد: «من سندی پیدا کردم که سال ۱۳۲۷ وقتی آیت‌الله طالقانی را دعوت می‌کنند که به تهران بیاید، جامعه روشنفکری آن موقع، مثل دانشگاه‌های دانشگاه تهران و دانشکده فنی دانشگاه تهران، کانون‌های مذهبی را تشکیل می‌دهند. آیت‌الله طالقانی در این کانون قرآن تفسیر می‌کرد و یکی از کسانی که در آن جلسه حضور داشت، ناصر نجمی بود. به خاطر همین هم گرایش‌های ملی‌گرایانه پیدا کرد و این گرایش اتفاقات مهمی را در زندگی او رقم زد.»

ناصر نجمی، تهران‌شناس معاصر، در محله سنگلج تهران به دنیا آمد. رشته دانشگاهی او، تاریخ و جغرافیا بود، اما مرحوم نجمی به واسطه تعلق خاطر و عرق بسیار به تهران از میان ده‌ها جلد کتابی که از خود به یادگار گذاشته است، ۵ جلد آن را به تهران با عناوینی چون «دارالخلافه طهران»، «طهران عهد ناصری»، «ایران قدیم و طهران قدیم»، «طهران در یک قرن پیش و طهران در گذر زمان اختصاص داد.»

حمید ناصری، تهران‌پژوه، با بیان این تعریف اجمالی می‌گوید: «فعالیت و کتاب‌های نجمی درباره تهران از چندین جنبه اهمیت دارد. در مرحله نخست نجمی درگیر تحولات سیاسی دوره پهلوی اول بود. او در اتفاقات شهریور ۱۳۲۰ و تصرف تهران به دست متفقین ۲۳-۲۲ سال بیشتر نداشت خیلی راحت و با دید باز جامعه آن روز را می‌بیند و بعدها در نوشته‌ها و خاطرات خودش منتشر می‌کند و مخاطب با خواندن آن کتاب و خاطرات سیاسی، گوشه‌گوشه همه محله‌های تهران را بعینه می‌بیند؛ از بهارستان و توپخانه گرفته تا سنگلج و بازار.» حمید ناصری ادامه می‌دهد: «او در کتاب‌هایش همچنین رویدادها و اتفاقاتی را که از سال ۱۳۲۰ تا کودتای

ثبت اسناد تاریخ اجتماعی به دست نوه مظفرالدین شاه

■ منصوره اتحادیه (۱۳۱۲ تا کنون)

■ کار ویژه: پژوهش در حوزه اسناد تاریخ اجتماعی تهران

در مدارس کیهان، ژاندارک و انوشیروان دادگر هم درس خواند اما خیلی زود برای ادامه تحصیل در مقطع متوسطه همراه برادرش به انگلستان رفت و از دانشگاه ادینبورگ سال ۱۳۳۵ شمسی فوق‌لیسانس تاریخ گرفت و بعد از بازگشت به سرزمین مادری، سال ۱۳۴۷ شمسی در دانشگاه تهران به عنوان مربی فعالیتش را شروع کرد. او سال ۱۳۵۹ مدرک دکترایش را هم از همین دانشگاه دریافت کرد.

همایون عبدالرحیمی در این باره می‌گوید: «بانو اتحادیه در خانه‌های مهم تهران مانند اتحادیه، قوام‌السلطنه و... زندگی کرده است و علاوه بر داشتن پشتوانه تاریخی خانوادگی، به خوبی با خم و چم تاریخ تهران آشناست. او در یکی از مصاحبه‌هایش گفته بود: «شانس بزرگ و مهم زندگی من این است که به آرشیو اسناد خانوادگی که بخش عظیمی از آن متعلق به خانواده همسر، نظام مافی و خانواده مادری که نوه دختری فرمانفرما بود، دسترسی پیدا کردم. بیشتر این اسناد عریضه و نامه‌های محلی خطاب به حکومت است که مردم از گرفتاری‌های

انگیزه اولیه منصوره اتحادیه برای تحقیق و پژوهش و نوشتن رمان‌ها و کتاب‌های تاریخی در حوزه تهران دسترسی به آرشیو اسناد تاریخی خانواده مادری و همسر بوده است. البته باید از این نکته هم یاد کرد که او از نوادگان دختری مظفرالدین شاه است. منصوره اتحادیه در خانه معروف سریال دایی جان ناپلئون که آن زمان متعلق به رحیم اتحادیه، پدر بزرگ او بود متولد شد. مادرش هما فرمانفرمایان، نوه عبدالحسین فرمانفرما و پدرش علی اتحادیه، پسر رحیم اتحادیه، از تجار معروف تهران بود و مادر بزرگش دختر مظفرالدین شاه قاجار بود.

دوران کودکی این بانوی پژوهشگر با جنگ جهانی دوم و اشغال ایران همزمان بود و در آن سال‌ها معلم سرخانه داشت. بنا بر روایت همایون عبدالرحیمی، تهران‌پژوه، منصوره اتحادیه علاوه بر معلم سرخانه

خود از فلان قصبه، ده و شهر برای حاکم می‌نوشتند، شکایت داشتند و رسیدگی حاکم را می‌خواستند. همین ماجرا علقه‌ام را به ثبت اسناد تاریخ اجتماعی بیشتر کرد.» چنین بود که منصوره اتحادیه سال ۱۳۶۲ برای توسعه و گسترش فعالیت‌های علمی و تاریخی‌اش نشر تاریخ ایران راه‌اندازی کرد و این مؤسسه همچنان فعال است.» کتاب‌های تاریخ‌نگاری با همکاری سیروس سعدوندیان، خاطرات و اسناد حسینی‌خان نظام‌السلطنه مافی، گزیده‌ای از مجموعه اسناد عبدالحسین میرزا فرمانفرما با همکاری سیروس سعدوندیان، نامه‌های یوسف مغیث‌السلطنه، سیاق‌عشیرت در عصر قاجاریه، آمار دارالخلافه تهران: اسنادی از تاریخ اجتماعی تهران در عصر قاجار، خاطرات تاج‌السلطنه با همکاری سیروس سعدوندیان، اینجا طهران است... مجموعه مقالاتی درباره طهران سال‌های ۱۳۴۴-۱۳۶۹. ق از جمله کتاب‌های این تهران‌پژوه در حوزه هویت تاریخ اجتماعی تهران است که عبدالرحیمی از آنها یاد می‌کند.

با من به تهران بیاید

■ نصرالله حدادی (۱۳۳۳ تاکنون)
 ■ کار ویژه: پژوهش میدانی و کوچه‌به‌کوچه درباره تاریخ تهران

تهران و هویت تاریخی‌اش را باید با فردی مرور کرد که کوچه‌به‌کوچه‌های طهران قدیم را زیر پا گذاشته و با نشستن پای نقل‌های جعفر شهری و محضر پدر و مطالعه آثار فاخر تهران پژوهان گذشته و حال، از او به‌وای آن خیر دارد. نصرالله حدادی، تهران پژوه معاصر و نویسنده، بیش از ۴۰۰ مقاله در مورد فرهنگ مردم به قلم او منتشر شده است. برنامۀ «با من به تهران بیاید» او هم سرگذشت محله‌های قدیمی پایتخت را یادآوری می‌کند. به گفته حدادی، بیان خاطرات تهران از زبان پدر و عمویش در سوق دادن او به این عرصه نقش بسزایی داشته: «پدرم نخستین استاد من در شناخت طهران بود. او سال ۱۳۰۲ از طالقان به تهران آمد و به‌عنوان «خانه‌شاگرد» در خانه یکی از اعیان و اشراف در بازار چه‌قوام‌الدوله مشغول به کار شد. با هوش و فراستی که داشت، دریافت بود که طهران در حال پوست‌اندازی و تغییر است. از سوی دیگر، عمومی بزرگم، فرامرز، حوالی سال ۱۲۹۶ به تهران آمده بود و روزگار قحطی، جنگ و... را به چشم دیده و در محله اعیان‌نشین آن روزگار (امیریه و منیریه) در چهارراه معز السلطان، شاگرد خیاط بود. عمومی دیگرم، منصور، هم سال ۱۳۰۰ به تهران آمد. هرگاه ۳ برادر کنار هم می‌نشستند از گذشته‌های تهران می‌گفتند و من با وای هر چه تمام‌تر، مستمع سخنان آنان بودم. پدر، در روزگار نوجوانی، مرا به نقاطی مانند بازارچه قوام‌الدوله، گذر وزیردفتر، مسجد حاجیه‌هماخانم (شازده)، میدان شاپور و استاسیون

نهج‌البلاغه، و دیدار با استاد حسین کریمان و بعدها استاد سیدعبدالله انوار و عکاسان تهران قدیم مانند اصغر بیچاره، سید محمود پاکزاد، زنده‌یاد داریوش تهامی و... جای پایم در این راه محکم‌تر شد. از نیمه دهه ۷۰ به صداوسیما رفتم و مستندهای متعدد و صدها کلیپ از تهران قدیم ساختم که با اقبال مردم مواجه شد. آشنایی با مرتضی احمدی، جواد انصافی، محمدصفا منتشیری، دکتر امیر صادقی و... نیز از همین طریق حاصل شد. اکنون ده‌ها سال از داستان من و خاطرات تهران می‌گذرد و فعالیتیم در این زمینه هر روز بیشتر می‌شود. چون اعتقاد دارم تهران نباید فراموش شود، به همین خاطر این روزها با پژوهشگران مرکز تهران‌شناسی مؤسسه همشهری تاریخ شفاهی تهران را رصد می‌کنم تا هویت تاریخی شهر تهران به یادگار بماند.»

(ایستگاه) راه آهن می‌برد و تاریخچه آنها را بیان می‌کرد. کلام پدر شیرین بود و این چنین شد که علاقه‌مند به طهران شدم.»
 و روزگار هم به دل نصرالله حدادی چرخید و او را قدمی دیگر به تهران پژوهی نزدیک کرد: «دست روزگار و علاقه مفرط به کتاب، مرا کتابفروش کرد، آن هم در بازار ناصر خسرو و درست در قلب تهران قدیم. طهران به بهانه ناهار، به اتفاق رفقای همفکر، بازارگردی داشتیم و تمام سوراخ‌وسنبه‌های بازار، عدل‌اجان، پامنار تا میدان قیام را می‌گشتم.»
 در نهایت، آنچه باید اتفاق می‌افتاد روی داد و آشنایی با جعفر شهری و ۱۶ سال انیس و جلیس بودن با او برای چاپ کتابش، آغاز گر راهی بود که سال‌ها به آن علاقه داشت: «در همان روزگار، با همراهی و محبت زنده‌یاد استاد علی اصغر فقیهی، شارح

عمری که وقف بناهای وقفی شد

■ حجت بلاغی (۱۳۵۵-۱۳۸۲)
 ■ کار ویژه: تحقیق و پژوهش درباره بناهای وقفی تهران

در دوره حکومت مظفرالدین شاه، یکی از روحانیان تهران تصمیم گرفت درباره تاریخ پایتخت تحقیق و پژوهش کند و نتیجه تحقیقاتش به منبعی موثق و قابل اعتنا برای محققان و تهران‌پژوهان نسل‌های بعد از خودش تبدیل شد. مرحوم حجت بلاغی موشکافانه و دقیق درباره بناهای وقفی تهران تحقیق و پژوهش کرد.

نقل است که در کار تحقیق و پژوهش بسیار دقیق عمل می‌کرد و هر آنچه درباره تهران نوشته با ذکر منابع موثق یا مبتنی بر تحقیقات میدانی بوده است، شیوه کار او اینگونه بود که برای پیدا کردن سرنخ‌ها معمولاً به آرشیو و بایگانی سازمان‌ها مراجعه می‌کرد و گاهی برای کشف حقیقت به روایت‌های معتبر تاریخی متوسل می‌شد. داریوش شهبازی، تهران‌پژوه، درباره سبک و شیوه فعالیت مرحوم حجت بلاغی می‌گوید: «او در ۲ دوره تاریخی قاجار و پهلوی اول در تهران می‌زیست و بخش قابل ملاحظه‌ای از عمرش را صرف شناسایی ابنیه وقفی در پایتخت کرد. مرحوم حجت بلاغی در حوزه معارف اسلامی تألیفات زیادی داشته و کتابی دوجلدی به نام «تاریخ تهران» را هم نوشته که به واسطه وسعت و تنوع اطلاعاتی که به مخاطب می‌دهد همواره مورد توجه محققان و پژوهشگران بوده و در بسیاری از موارد به‌عنوان کتاب مرجع از آن نام برده‌اند.»

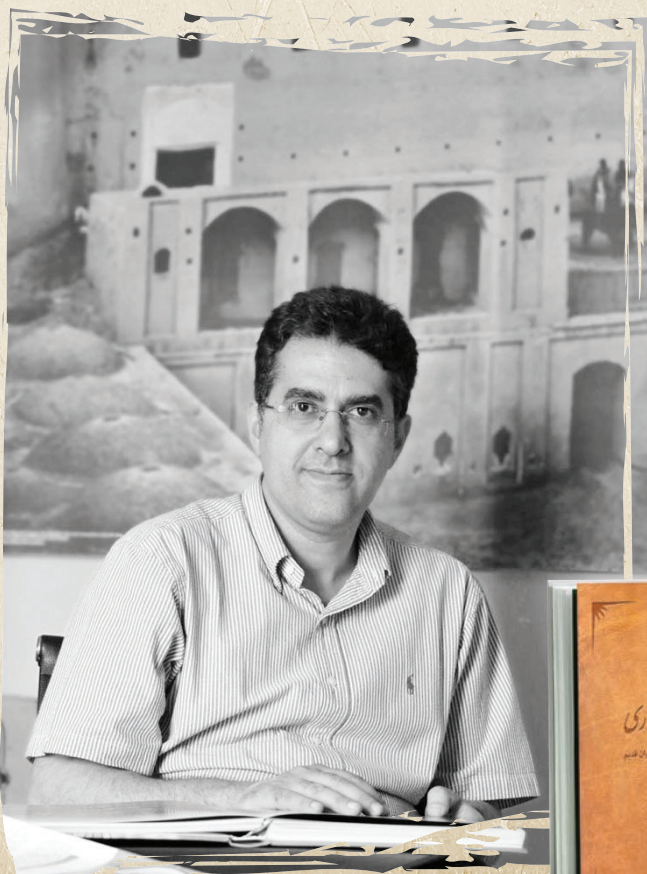
حجت بلاغی به تحقیقات میدانی اعتقاد راسخ داشت و به همین دلیل گزیده‌های تألیفات او معمولاً در پاورقی بسیاری از کتاب‌های حوزه تهران‌شناسی به چشم می‌خورد.

شهبازی معرفی بناهای وقفی تهران قدیم را مهم‌ترین فعالیت بلاغی در حوزه تهران‌پژوهی می‌داند: «مرحوم حجت بلاغی روحانی بود و به‌خاطر ارتباطاتی که با تشکیلات اوقاف داشت، مطالب متنوعی درباره ابنیه وقفی تهران و توابع تهران نوشته که بسیار ارزشمند است و محققان و پژوهشگران معاصر به این اطلاعات رجوع می‌کنند. به‌طور مثال، او اطلاعات دقیقی از تکیه خانوم و موقوفات آن به‌عنوان نخستین تکیه وقفی تهران ارائه داده که برای محققان یک منبع اطلاعاتی موثق و قابل اعتماد به حساب می‌آید.»

صدها لوکیشن در یک کتاب

■ رضا شیرازیان (۱۳۵۴ تاکنون)

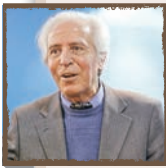
■ کار ویژه: ارائه نقشه تهران از دوره فتحعلی‌شاه تا پایان دوره پهلوی

ناصر تکمیل همایون، یکی از شاخص‌ترین تهران‌پژوهان معاصر، معتقد بود که آگاهی از اوضاع و احوال فرهنگی و اجتماعی تهران از روزگار قدیم تاکنون، بدون وجود نقشه‌های پایتخت امکان‌پذیر نیست. باین پیش فرض، کاری که رضا شیرازیان با تهیه نقشه‌های تهران انجام داده مهم و تأثیرگذار به‌نظر می‌رسد. شیرازیان با تألیف کتاب‌های «راهنمای نقشه‌های تاریخی تهران»، «طهران در مطبوعات دوره قاجار» و «بانک نقشه‌ها و عناوین مکانی تهران قدیم» و «اطلس تهران قدیم» به معرفی نقشه تهران که به ۲ دوره قاجار و پهلوی اول تعلق دارند پرداخته و برخی نقشه‌ها برای نخستین بار تاریخ‌گذاری شده‌اند. شیرازیان درباره تاریخچه نقشه‌برداری در تهران می‌گوید: «دوره ناصری را باید عصر شکوفایی نقشه‌برداری در تهران دانست. ناصرالدین‌شاه به نقشه‌برداری علاقه خاصی داشته و به همین دلیل نقشه‌های دوره ناصری دقیق‌تر و متنوع‌تر از نقشه‌های دوره پهلوی است.» بسیاری از تهران‌پژوهان معاصر از کتاب «اطلس تهران قدیم» به‌عنوان مرجعی قابل اعتنا برای جست‌وجوی مکان‌های مهم تهران از دوره فتحعلی‌شاه قاجار تا پایان دوره پهلوی نام می‌برند که دسترسی محققان به اسناد و نقشه‌های قدیمی را آسان کرده است. شیرازیان درباره مهم‌ترین اثرش می‌گوید: «خوشحالم چاپ این کتاب، محققان و پژوهشگران را از مراجعه به نهادهای سازمان‌ها و کتابخانه‌های مختلف برای تهیه نقشه تهران قدیم بی‌نیاز کرد. کتاب اطلس تهران ۲۰۷ نقشه تهران را معرفی می‌کند که ۳۴ نقشه به‌طور کامل ارائه شده و به فهم بهتر فضای شهری کمک می‌کند. در فهرست کتاب، حدود ۸ هزار عنوان مکان از روی نقشه‌ها معرفی شده تا دسترسی مخاطب به نقاط مورد نظر آسان شود. با مشاهده این نقشه‌ها می‌توان مسیر تاریخی این مکان‌ها را مورد بررسی قرار داد و این لذت‌بخش‌ترین بخش کار با نقشه است.»

زیر ذره بین مردم‌شناس

■ علی بلوکباشی (۱۳۱۴ تاکنون)
 ■ کار و پژوهش: مجموعه مقالات مردم‌شناسی جامعه
 تهران قدیم

علی بلوکباشی، زاده کوچه تهرانچی تهران، نویسنده و محقق است که برای نخستین بار به موضوع مردم‌شناسی مردم زادگاهش پرداخته است. بلوکباشی مرد تحقیق و پژوهش در باره اقوام مختلف ایرانی به صورت پژوهش‌های میدانی است و تهران در اکثر مطالعاتش جایگاه ویژه‌ای داشته و دارد؛ به طوری که در دومین جلد

از مجموعه آثارش در زمینه مردم‌شناسی و فرهنگ عامه مردم ایران به‌طور خاص به موضوع «جامعه شهری تهران قدیم» می‌پردازد. اردشیر آل‌عوض، محقق فرهنگ عامه در این باره می‌گوید: «علی بلوکباشی، استاد دانشگاه تهران و متخصص در حوزه مردم‌شناسی است. او برای نخستین بار تهران را از منظر مردم‌شناسی مورد تحقیق قرار داده است. بلوکباشی معتقد است خرده فرهنگ‌هایی در بین مردم وجود دارد که آمیخته با حکمت است. همیشه موضوعاتی از منظر مورخان دور می‌ماند، اما در بررسی‌های مردم‌شناسی کشف می‌شود.» به گفته آل‌عوض، او نخستین محقق است که در مصاحبه‌های مفصل با مرحوم عنایت‌الله شهیدی تاریخچه تعزیه را واکاوی کرده و در کتابش به تعزیه‌خوان‌های معروف تهرانی همچون میرعزای کاشانی و هاشم فیاض به‌طور مفصل پرداخته شده است. همچنین بلوکباشی در کتاب تاریخ پزشکی خود نیز به تاریخ پزشکی در تهران به‌طور کامل پرداخته است. او همچنین کتاب معروف آشپز و آشپزخانه را نگاشته که بسیار خواندنی و جذاب است. این اثر مختص فرهنگ مردم‌شناسی آشپزی است؛ به خصوص آشپزی دربار که بخش مهمی از آن مربوط به تهران است.»

محققی که ناپدید شد

■ مسعود نوربخش (تاریخ تولد و مرگ: نامعلوم)
 ■ کار و پژوهش: ارائه اطلاعات کامل درباره تاریخ تهران

تعداد تألیفات که تاریخ تهران را به‌طور دقیق و موشکافانه مورد واکاوی قرار داده باشد، بسیار محدود است. مسعود نوربخش، یکی از معدود محققان تهران‌شناس‌هایی به‌شمار می‌رود که چنین کاری را به‌کامل‌ترین شکل ممکن انجام داده و با نوشتن کتاب «تهران به روایت تاریخ» برای بسیاری از محققان حوزه تهران‌پژوهی الهام‌بخش شده است. نصرالله حدادی این کتاب را یکی از ۳ منبع و مرجع مورد اعتماد حوزه تهران‌پژوهی می‌داند و می‌گوید: «کتاب ۴ جلدی «تهران به روایت تاریخ» تاریخچه تهران از بدو تولد تا پایان دوره قاجار را در برمی‌گیرد و حاوی اطلاعات بسیار مهم و دقیقی از تهران قدیم است. به جرات می‌توان گفت در این کتاب هیچ موضوعی که با تهران در ارتباط باشد از قلم نیفتاده و همه موارد به‌طور علمی و مستند مورد بررسی قرار گرفته است. نوربخش در این کتاب با استناد لزاده درباره معماری تهران در دوره پهلوی گفت‌وگو کرده و معلوم است برای جمع‌آوری مستنداتش سراغ افراد هم‌رفته است. نکته عجیب درباره مسعود نوربخش این است که هیچ نشانی از او در دست نیست.»

از ملاقات با امین‌الضرب‌ها تا پرسه در دارالخلافة

■ داریوش شهبازی (۱۳۳۲ تاکنون)
 ■ کار و پژوهش: تألیف کتاب تهران نامه

کتاب تاریخ سکه دوره قاجار به با نظارت مرحوم یحیی ذکا کمک کرد، بلکه انگیزه و علاقه بسیاری به من داد که هنوز در آغاز راه تهران‌پژوهی بودم.»
 شهبازی در ۵۴ه تحقیق و پژوهش درباره تاریخ معاصر تهران، کتاب‌ها و مقالات بسیاری به چاپ رسانده است؛ از کتاب ۲ جلدی روایاتی از تهران قدیم تا کتاب ۴ جلدی پرسه در دارالخلافة که مخاطب را با سرگذشت افراد، پیشینه محله‌ها، ضرب‌المثل‌های تهرانی، بناها و اماکن شهر آشنا می‌کند و نیز کتاب «از الهیه تا دروازه غار» که پژوهشی درباره اماکن، اشخاص و اتفاقات تهران معاصر با تکیه بر محله دروازه غار امروز است.
 با وجود این، او مهم‌ترین و ماندگارترین اثرش در حوزه تهران‌پژوهی را کتاب تهران نامه معرفی می‌کند و می‌گوید: «تهران نامه مجموعه‌ای است که همه جنبه‌های تاریخی، جغرافیایی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و... این گستره را ثبت کرده است. جلد نخست تهران نامه که شباهت زیادی به یک دانشنامه درباره تاریخ تهران دارد، به چاپ رسیده و مجلدهای بعدی با تکمیل مدخل‌ها در حال تدوین است. همچنین هم‌زمان با تدوین این اثر، جلسات منظم تهران‌شناسی و تهران‌پژوهی با همین نام و با حضور علاقه‌مندان به این حوزه، کارشناسان و تهران‌پژوهان برگزار می‌شود.»
 شهبازی علاوه بر استفاده از منابع تاریخی برای آثار خود از شیوه پژوهش میدانی نیز بهره برده است.

۴ دهه از عمر ۷۱ ساله‌اش را صرف تحقیق و پژوهش درباره تاریخ تهران کرده است. داریوش شهبازی فعالیت خود در حوزه تاریخ تهران را از سال‌های نخست دهه ۶۰ آغاز کرد. او در دفتر مجله «آینده» که زیر نظر مرحوم ایرج افشار اداره می‌شد، گام‌های ابتدایی تألیف نخستین کتابش را با عنوان «تاریخ سکه دوره قاجار» به برداشت و پیش به بحث و گفت‌وگوی چهره‌های برجسته‌ای چون مرحوم یحیی ذکا، عبدالله عقیلی و... پیش از پیش به پژوهش و تألیف در حوزه تاریخ تهران باز شد. او درباره ماجرای ورود به عرصه تهران‌پژوهی و تألیف کتاب تاریخ سکه قاجار به که به صورت ویژه به سکه‌های پادشاهان قاجار به اهمیت سکه در شناساندن اوضاع اقتصادی، اجتماعی، سیاسی آن دوران اشاره دارد، می‌گوید: «سال‌های آغاز دهه ۶۰ من گام‌های نخست را در حوزه تهران‌پژوهی برداشتم. آن روزها مشغول تألیف کتاب تاریخ سکه دوره قاجار به بودم و لازم بود با مجموعه‌دارهای پرسابقه و پر تجربه‌ای چون عبدالله عقیلی، مرحوم یحیی ذکا و برادران مهدوی که از خاندان امین‌الضرب بودند، دیدار کنم. این ملاقات‌ها بالاخره در دفتر مرحوم ایرج افشار در مجله آینده میسر شد. ورود به جمع بزرگانی چون مرحوم ستوده که به دفتر مجله رفت و آمد داشتند، در کنار حضور در نشست‌های موزه سکه و... نه تنها به نگارش

روایت مصور از تولد پایتخت تا افول قاجارها

■ محمدحسن سمسار (۱۳۱۳ تاکنون)
 ■ کار و پژوهش: جمع‌آوری عکس‌های دوره قاجار و برگزیده جایزه تهران

شهرسازی و معماری شهر تهران در عصر قاجار را به‌صورت تاریخچه‌ای فشرده از پایتخت شدن تهران تا سال ۱۲۸۴ قمری و پایان عصر قاجار در قالب تصویر مشاهده کرد. این کتاب نشانگر تحولات شهرسازی، معماری و بناهای تاریخی تهران در نیمه دوم قرن ۱۳ و آغاز قرن ۱۴ هجری قمری به حساب می‌آید. همچنین مجموعه عکس‌هایی که از بیوتات سلطنتی در کاخ گلستان با تلاش او به چاپ رسیده بسیار ارزشمند است. کتاب کاخ گلستان، نگاهی گذرا به تاریخ تهران و تحولات ساختاری این شهر دارد. نقشه‌های قدیم، تهران را شهری محصور در خندق و برج و بارو نشان می‌دهد؛ شهری با کوچه‌های باریک و خانه‌های بزرگ و کوچک که هسته مرکزی آن را مسجد جامع و بازار تشکیل داده است. در بخشی از کتاب نیز شماری از زیارتگاه‌ها و اماکن مقدس تهران معرفی شده است. از جمله تصاویر مندرج در کتاب می‌توان به نقشه‌های تهران، دروازه‌ها، ایوان تخت مرمر و خلوت کریم‌خانی، باغ گلستان، عمارت بادگیر، مسجد سلطانی، دارالفنون، باغ فردوس و میدان مشق اشاره کرد.»

استاد محمدحسن سمسار در شیراز متولد شد و سال ۱۳۳۴ شمسی برای تحصیل در رشته باستان‌شناسی دانشگاه به تهران آمد و ۳ سال بعد در اداره هنرهای زیبا استخدام و سپس به اداره کل موزه‌ها منتقل شد.

محمدحسن سمسار یکی از برگزیدگان جایزه تهران است و در کتاب کاخ گلستان، آلبوم‌خانه، فهرست عکس‌های برگزیده عصر قاجار در سال ۱۳۸۲ از او به چاپ رسیده است؛ عکس‌هایی از تهران در پروژ و اهمیت نقش موزه‌ها در اجتماع از مجموعه مقالات محمدحسن سمسار است. علاقه به تاریخ، ادبیات و مطالعات میدانی موجب شد تا او سال‌ها در زمینه عکس‌هایی با موضوع تاریخ قاجار فعالیت کند. او شخصیتی بی‌ظن و تکرار نشدنی است که نظراتش درباره تاریخ قاجار سند است.

همايون عبدالرحیمی، تهران‌پژوه، نقش استاد سمسار را در تهیه و تدوین کتاب‌هایی با تصاویری قدیمی از معماری تهران ارزشمند می‌داند: «کتاب سیمای تهران مجموعه تألیفی-پژوهشی و دو جلدی است که توسط دکتر محمدحسن سمسار و فاطمه سرانین و با حمایت سازمان فرهنگی-هنری شهرداری تهران سال ۱۳۹۲ منتشر شد. ارزش این کتاب در این است که در نخستین جلد آن می‌توان سیر دگرگونی‌های

آموزش و پرورش، جایگاه ویژه‌ای را که موزه‌ها باید در ارتباط با مدارس و دانشگاه‌ها بیابند، بارها یادآور شده است. همچنین بر نقش خاص موزه‌ها در ایجاد پیوند بین گذشته و حال هر ملتی تأکید دارد تا بدانیم آثار تمدن و تاریخ هر ملتی سبب افتخار و سند زنده ملیت آن مردم است.

استاد سمسار نقش مؤثری در طراحی موزه‌های تهران داشته و فعالیت‌های علمی و پژوهشی او در سازمان میراث فرهنگی، عضویت در کمیته ثبت جهانی یونسکو، کاخ‌موزه گلستان، دایره‌المعارف بزرگ اسلامی و نیز تربیت دانشجویان در دانشگاه تا امروز ادامه دارد.
 محمدحسن سمسار بر اهمیت تاریخ در زندگی سیاسی، اقتصادی و اجتماعی تأکید دارد و به‌خصوص با تأکید بر ارزش حقیقی و نقشی موزه‌ها در امر مهم

ضمیمه هفتگی روزنامه همشهری
صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
مدیر مسئول: محسن مهدیان
سر دبیر: دانیال معمار
معاون ضمائم: پروانه بهرام نژاد
دبیر ویژه نامه: زکیه سعیدی
تحریریه: فرزین شیرزادی، سروش جنایی، سمیرا باباجانپور
ثریار و زبانهانی، حسن حسن زاده، شهره کیانوش راد
حمید رضایر سولی، بهاره خسروی و فاطمه لیاث

واحد فنی:

مدیر فنی: حامد یزدانی، مدیر هنری: مهدی سلامی
طراح گرافیک و صفحه آرایی: حمید یزدانی، سعید غفوری و امید روشنگر
عکس: گروه عکس همشهری، ویرایش عکس: کامبیز نویدی
صفحه خوانی: فرهاد غلامرضایی، فاطمه ناصری آلاشتی

صندوق پستی: ۱۹۳۹۵۵۴۴۶
تلفن: ۲۳۰۲۳۴۶۴
نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷
چاپ: همشهری
توزیع و اشتراک: موسسه نشر گستر امروز نوین
پدیرش آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰

گروه ضمائم همشهری ناشر نشریات:

دوچرخه، بچه‌ها، خانواده، پایداری، اقتصاد، تندرستی، خردنامه، داستان، دانستنیها، سرزمین من، ماه، معماری، ۲۴، شهر نگار، سر نخ و محله

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر ۴، سرسیده به پارک وی، کوچه شهید قریبش، شماره ۱۴، روزنامه همشهری

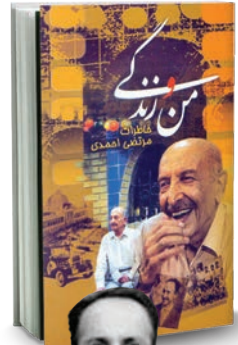
بهترین قصه‌های تاریخی تهران
جایزه می‌گیرند

نشانی و شماره تماس ما: ۲۲۰۴۶۰۶۷، ۲۳۰۲۳۴۶۴، mahaleh@hamshahri.org

صفحات «روایت تهران» که پیش‌روی شماست، به انعکاس روایت‌های خواندنی تاریخ تهران قدیم و سرگذشت شخصیت‌ها و نامداران، خیابان‌ها و گذرگاه‌ها، واقعه‌های تأثیرگذار و تاریخ شفاهی طهران تعلق دارد. با عکس‌های یادمانداز خاطرات تهران دیرروز و قصه‌ها و ماجراهای پس‌پشت این عکس‌ها، شما هم می‌توانید در انتشار این صفحه که متعلق به خود شما و شهر شماست ما را همراهی کنید. «همشهری» بهترین عکس‌ها و قصه‌هایی را که برای ما ارسال می‌کنید با نام خودتان منتشر و به شما «همشهریان همراه» هدیه‌ای تقدیم می‌کند.

کاتب فرهنگ محاوره بچه‌های تهرون

■ مرتضی حاج سیداحمدی (۱۳۰۳-۱۳۹۳)
■ کار ویژه: نگارش کتاب‌هایی درباره فرهنگ عامه مردم تهران

بیشتر فعالیت‌های مکتوب مرتضی احمدی درباره تهران مربوط به سال‌های پایانی عمر اوست. فرهنگ عامه، بخش مهمی از ادبیات ما را تشکیل می‌دهد و مرحوم احمدی برای نخستین بار فرهنگ محاوره‌های شهر تهران را مکتوب کرد؛ فرهنگی که بازگوکننده ادبیات مردم کوچه و بازار تهران بود. ادبیات عامیانه مردم تهران، آنچه مرتضی احمدی آن را به رشته تحریر درآورد، شاه‌کلید شناخت عقاید و افکار مردم عامه پایتخت را در بازه زمانی ۱۰۰ سال گذشته به دست می‌دهد؛ فرهنگی جذاب و خواندنی که اگر چه در ظاهر، کوچک‌بازاری و زرد جلوه می‌کند، اما با خود توشه‌ای از منش و رفتار تهرانی‌ها را همراه دارد.

مرتضی احمدی با نام کامل سیدمرتضی حاج سیداحمدی را بیشتر در کسوت یک بازیگر سینما و تلویزیون می‌شناسیم؛ مردی خوش‌بین و خوش‌سخن که او و طنین صدایش جاودان شده است.

مرحوم احمدی، با کتاب‌های «کهنه‌های همیشه‌نو» که ترانه‌های تخت حوضی را شامل می‌شود، «من و زندگی» خاطرات زندگی شخصی‌اش، «پرسه در احوالات ترون و ترونیا» و «فرهنگ بر و بچه‌های ترون» کلمه‌های ویژه و واژه‌ها، اصطلاحات و ضرب‌المثل‌های تهرانی را در سال‌های پایانی عمر خود نگاشته است. در حقیقت او با کوله‌باری از تجربه و آگاهی از ادبیات عامه تهران، بازیگری و ترانه‌خوانی، در سال‌های پایانی عمر خود توانسته داشته‌هایش را در قالب کتاب ماندگار کند.

محمود منبعی، تهران‌پژوه، درباره مرتضی احمدی می‌گوید: «سال‌ها با او رفاقت کردم و خاطرات خوشی از آن سال‌ها به یاد دارم. او زاده تهران و عاشق زادگاهش بود. به معنای واقعی حس تعلق محلی را در او دیدم. احمدی، کارمند راه‌آهن بود، ولی توانایی‌هایش در هنرهای مختلف، از او یک اسطوره ساخت. نکته جالب و بااهمیت درباره مرتضی، قدرت نویسندگی او بود. او می‌توانست بنویسد و همین باعث شد تا در سال‌های پایانی عمرش کتاب‌هایی خواندنی از او به یادگار بماند.»

منبعی ادامه می‌دهد: «او همیشه در حرف‌ها و خاطر‌اتش آنگونه از تهران و تهرانی‌ها حرف می‌زد که گویی با تک‌تک تهرانی‌ها هم‌منشین بوده است. مرتضی احمدی بخش مهمی از فرهنگ تهران را ثبت و ضبط کرده که قبل از او کسی چنین کاری نکرده بود. واژه‌ها و لغاتی که کاملاً مختص به تهرانی‌ها است. او ترانه‌های به قول معروف تخت حوضی را که در تهران رواج داشته در کتاب «کهنه‌های همیشه‌نو» جمع‌آوری کرده است. همان ترانه‌هایی که در اکثر نمایش‌ها و برنامه‌های تلویزیونی می‌خواند. او نخستین کسی بود که به سبک «بیات تهران»، شیوه‌ای از آوازخوانی را که ریشه در جنوب شهر تهران دارد، ابداع کرد و به خاطر آن هم به کار در رادیو دعوت شد.»

شمیران را یکجا ببینید!

■ عباس صالحی (۱۳۳۵ تاکنون)

■ کار ویژه: جمع‌آوری عکس‌های قدیمی از آلبوم‌های خانگی

فوت کرده‌اند، اما همه آنها به خوشنامی شهرت داشتند و زندگی هر یک داستانی شنیدنی دارد.»

صالحی که پیشنهادهایی برای انتقال این عکس‌ها به فضایی بزرگ‌تر و راه‌اندازی موزه‌ای عمومی هم داشته، می‌گوید: «این روزها از طریق گوشی همراه و فضای مجازی، عکس‌ها راحت‌تر به دستم می‌رسند. خیلی از آنهایی که در ایران زندگی نمی‌کنند عکس‌های قدیمی پدر و پدربزرگ‌هایشان را که اصالتاً شمیرانی بودند از طریق گوشی همراه به دستم می‌رسانند و من هم مشتاقانه آنها را به مجموعه عکس‌هایم اضافه می‌کنم.»

قدیمی‌ترین قابله شمیران، مردانی بالباس شمیرانی‌ها، میدان تجریش با نمایی کاملاً خلوت و بدون شلوغی، در شبکه‌های مسافربری اول خیابان شریعتی کنونی، درخت قدیمی امامزاده صالح (ع) و ... تنها بخشی از مجموعه عکس‌های اوست و در میان آنها عکس‌هایی از دروازه‌های تهران، وقفنامه‌های قدیمی، رجال سیاسی و اسناد قدیمی هم دیده می‌شوند. در گوشه‌ای از اتاق نیز مجله‌های قدیمی، آرشیو روزنامه‌های اطلاعات و کیهان و مجله‌های فرهنگی، مرتب و منظم کنار هم‌دیگر قرار داده شده‌اند.

آلبوم پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها را که ورق بزیند حتماً چند قطعه عکس قدیمی سیاه و سفید می‌بینید؛ عکس‌هایی تاخورد به ترک‌هایی که نشان از قدمت آنها دارد. برخی از این عکس‌ها کنار میدان شهر، پارکی قدیمی یا رودخانه‌ای پر آب گرفته شده و هر یک از آنها سندی برای هویت تاریخی یک محله به شمار می‌آید.

عباس صالحی از علاقه‌مندان به تاریخ شمیران است که با جمع‌آوری عکس‌های قدیمی و چاپ آنها، موزه‌ای در خانه‌اش راه‌اندازی کرده است. موزه عکس‌های عباس صالحی بازدید عمومی ندارد، اما گنجینه‌ای با ارزش به شمار می‌آید. صالحی درباره چگونگی جمع‌آوری این عکس‌ها می‌گوید: «خیلی از عکس‌هایی را که اینجا می‌بینید از طریق بچه‌ها یا نوه‌های ساکنان قدیمی شمیران تهیه کرده‌ام. اغلب عکس‌هایی که به دستم می‌رسند تاخورد و از بین رفته‌اند. بعد از بازسازی، آنها را در ابعاد بزرگ‌تر چاپ می‌کنم و به در و دیوار خانه می‌چسبانم. بسیاری از آدم‌هایی که عکسشان را به دیوار زده‌ام، خیلی سال است

۷۰ نفر برای ۲۰۰ محله

■ علیرضامانی (۱۳۵۷- تاکنون)
■ کار ویژه: مدیریت تحقیق کتاب‌های «محله‌ها»

محله‌های تهران امروز اگر چه با خیابان‌ها و بزرگراه‌ها محاصره شده و در دل خود انبوهی از آبار تمان‌ها و خانه‌های نونوار را جای داده‌اند، اما در پس این چهره مدرن، تاریخ و هویتی شنیدنی وجود دارد؛ از دارآباد و تجریش در شمال شهر که روزگاری روستایی خوش آب و هوا بودند در دل گستره شمیران، تا دلاب و طرشت در شرق و غرب تهران امروز که روزگاری با زمین‌های زراعی و باغ‌های سرسبز شناخته می‌شدند. تصور کنید مجموعه کتابی به دست شما برسد که تاریخچه هر محله را بی‌کم و کاست روایت کند؛ از چهره‌های مشهوری که روزگاری در محله زیسته‌اند تا خانه‌ها و عمارت‌های تاریخی، یخچال‌ها، آب‌انبار‌ها، سبک زندگی، وجه تسمیه و هر آنچه باید از تاریخچه آن محله بداند. مجموعه کتاب‌های «محله‌ها» کار ویژه تهران‌پژوه جوانی است که اگر چه از سال ۱۳۸۹ فعالیت خود را در این حوزه آغاز کرده، اما مقالات و پژوهش‌های ارزشمندی برای شناساندن تاریخچه این شهر به ساکنانش نگاشته است.

علیرضامانی درباره شیوه تحقیق و نحوه نگارش کتاب‌های محله من می‌گوید: «برای نگارش کتاب‌های محله ما و ساخت فیلم برای هر محله یک تیم ۷۰ نفره متشکل از محقق، نویسنده، عکاس و ... زیر نظر معاونت فرهنگی شهرداری تهران تشکیل شد. من به عنوان مدیر تحقیق این پروژه، مسئولیت هدایت تیم، نظارت بر محتوا و ... را بر عهده داشتم. در گام نخست با همفکری تهران‌شناسان، ۲۰۰ محله ذاتی تهران را شناسایی کردیم که در نهایت منجر به چاپ ۱۷۰ کتاب محله ما و ساخت ۱۵۰ فیلم شد.» زمانی همچنان که در پژوهش‌ها و مقالات خود

نیز از شیوه تحقیق میدانی بهره می‌برد، درباره شیوه نگارش کتاب‌های محله ما می‌گوید: «در گام نخست، سراغ منابع مکتوب درباره محله‌ها رفتیم. در این مرحله کار کتابخانه‌ای انجام شد و تیم تحقیق هر آنچه درباره شخصیت‌ها، اماکن، وقایع تاریخی، فرهنگ، اقلیم، عکس‌ها، اسناد و ... در منابع مکتوب وجود داشت را استخراج کرد. علاوه بر پژوهش اینترنتی، یک تیم هم مسئولیت بررسی آرشیو همشهری محله را که مجموعه‌ای غنی از اطلاعات هویتی درباره تاریخ محله‌های تهران بود، بر عهده گرفت. سپس محققان ما به پشتوانه اطلاعاتی که در مرحله‌های قبل به دست آورده بودند، برای کسب اطلاعات بیشتر سراغ چهره‌های معتمد، شوراباران، امامان جماعت و ... رفتند و ۲۰۰ محله ذاتی تهران را در گفت‌وگو با هزار چهره معتمد پوشش دادند.» زمانی پس از مجموعه کتاب‌های محله ما، پژوهش‌های بسیاری درباره تاریخ تهران انجام داده‌است؛ از جمله پژوهش درباره موقوفات، مشاهیر و علمای تهران و نیز پژوهش‌هایی درباره تاریخ و هویت شهری و ... که در این سال‌ها در روزنامه‌ها و مجلات مختلف به چاپ رسیده‌است.

